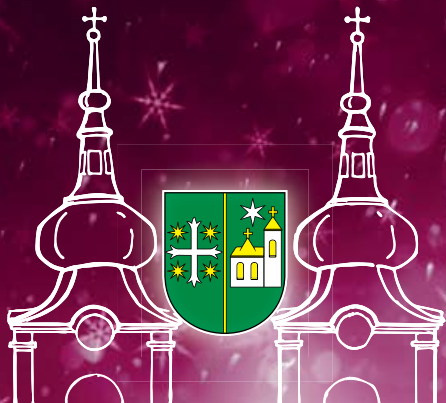

Hlásnik

Spravodaj Mestského úradu Šaštín-Stráže

Ročník XXI. • číslo 1. • december 2020 • zdarma

Podobne ako ja,

asi ani vy si nespomínate na taký zvláštny rok. Nikto nebude namietat, keď poviem, že bol mimoriadne ťažký. Pre mesto, jeho obyvateľov, ale vlastne aj pre celú našu krajinu a mohli by sme takto pokračovať s tým, že by sme došli až k tomu, že aj pre celý svet. Spojili sme sa v boji proti pandémie a keď sme aj mali rôzne pohľady na prijímané opatrenia, alebo na to, ako to zvládame, zhodneme sa iste na tom, že každý z nás by si prial, aby sme z tej pandémie vyšli čo najskôr s čo najmenšími stratami. Rád by som vám, pri tejto príležitosti, poďakoval za vašu disciplínu pri dodržiavaní opatrení, ale aj pri testovaniach a karanténe. Tak ako aj iné obce a mestá, snažili sme sa to zvládnuť aj my čo najlepšie ako sa len dalo a aj s vašou pomocou sme to zvládli.

Vianoce, ktoré sa blížia, sú považované za sviatky radosti a nádeje. Preto by som symbolicky presmeroval vašu pozornosť zo zdanlivej bezmocnosti v boji s vírusom a uvedomenie si vlastnej slabosti na nádej. Čaro Vianoc so sebou

prináša detskú radosť a úsmevy bezstarostných detí. Prajem si, aj všetkým obyvateľom nášho mesta, aby sa na nás preniesla tá detská radosť z drobností, aby sme dokázali obdarovať tých, s ktorými sa stretávame, alebo žijeme v spoločnej domácnosti aspoň úsmevom a vyjadrením nádeje. Ľudstvo vždy v ťažkých chvíľach hľadalo nádej, že napokon trápenie pominie a bude lepšie. Po celom prežitom roku 2020, ktorý vojde do histórie ako ten, v ktorom ľudstvo sužoval Covid-19, sme na prahu nového roka 2021. A už iste tušíte, čo vám chcem zapriať. V roku 2020 sme si zas raz uvedomili, akú obrovskú hodnotu má pre nás zdravie nás i našich najbližších. Dovoľte mi teda, obmedziť sa na to najúprimnejšie a najväčšie želanie. Ako primátor mesta by som mal priať dobro celému mestu v akejkoľvek podobe. Lenže mesto nie sú domy a podniky, ale predovšetkým ľudia. Prajem teda z celého srdca všetkým vám i vašim blízkym pevné zdravie. Ak máme zdravie, všetko ostatné sa zvláda ľahšie.

Váš primátor Jaroslav Suchánek

Milí spoluobčania, bratia a sestry, nachádzame sa v období, ktoré je poznačené veľkým súžením z choroby, ale aj veľkou nádejou na uzdravenie. Je to mimoriadne, zvlášť, niektorí hovoria krízové obdobie. Kríza, ale nie je koniec, je to nový začiatok s premenou. Potrebujeme sa zmeniť. Všetci. A to k dobrému. Pápež František povedal: „Z krízy nevyjdeme von rovnakí; buď z nej vyjdeme lepší, alebo horší. Táto kríza ešte viac zdôrazňuje limity našej sebestačnosti a spoločnú zraniteľnosť. Pandémia nám ukázala, že nemôžeme žiť jeden bez druhého, alebo ešte horšie, jeden proti druhému. Využime to na premenu výzvy, ktorej čelíme, na príležitosť znovu spoločne budovať tú budúcnosť, po ktorej túžime.“ Aj v tejto dobe si zaslúži pozornosť nás všetkých budúcnosť nášho spoločného

domova, mesta Šaštín-Stráže a Baziliky Sedembolestnej Panny Márie. Spoločnými silami zveľaďujeme a rozvíjame naše duchovné dedičstvo. Ono je zakotvené v Bohu. On je dobrý a túži z nás mať lepších ľudí.

Prosme Nebeskú Matku, Sedembolestnú Pannu Máriu, aby orodovala u svojho Syna Ježiša za nás všetkých a vyprosovala pre nás potrebné milosti, aby sme sa stali lepšími.

Z blížiacimi sa vianočnými sviatkami a novým rokom, prajem všetkým, aby sme nepremárnili výzvu konať dobro a robiť svet lepším.

Prajem Vám Božie požehnanie a ochranu našej Nebeskej Mamy na sviatky Narodenia Pána a v novom roku 2021.

páter Martin Lehončák
OSPPE, správca farnosti

Mesto Šaštín-Stráže a COVID-19

Celoplošné testovanie v našom meste prebiehalo na troch odborných miestach

- Obvod č. 1 Stráže – určené miesto na testovanie bolo štadión TJ SPARTAK Stráže,
- Obvod č. 2 Šaštín – určené miesto na testovanie bolo KD Šaštín na Štúrovej ulici,
- Obvod č. 3 Šaštín – určené miesto na testovanie bol školský dvor ZŠ 1. - 9. na Štúrovej ulici.

Plošné testovanie sa uskutočnilo v sobotu 31.10.2020 a v nedeľu 1.11.2020 od 7.00 hod. – 22.00 hod. a druhé kolo v sobotu 7.11.2020 a v nedeľu 8.11.2020 od 8.00 hod. – 20.00 hod.

Neoficiálne výsledky testovania:

Obvod č.	31.10.	1.11.	7.11.	8.11.	spolu	z toho pozitívnych
1 Stráže	627	276	555	411	1 869	19
2 Šaštín	554	338	607	490	1 989	13
3 Šaštín	522	269	556	413	1 760	11

Spolu sa zúčastnilo na testovaní 5 618 osôb z toho negatívnych bolo 5 575 a pozitívnych 43.

Všetko prebehlo v poriadku, preto mi dovoľte úprimne poďakovať Vám všetkým, ktorí ste sa zúčastnili a hlavne všetkým Vám, ktorí ste akýmkoľvek spôsobom pomohli pri testovaní obyvateľstva nášho mesta na COVID-19.

Ďakujem!

Mgr. Jaroslav Suchánek

Zamestnanci Technických služieb, okrem iných prác, majú za úlohu od apríla do októbra kosiť zatrávnené plochy v meste – škôlky, cintoríny, priekopy... Krovino-

rezy majú váhu cca 7 kg a akumulátorové záhradné fúkače cca 4 kg. Pri veľkých horúčavách je to veľmi namáhavá práca, ktorú sa snažia robiť zodpovedne.

Výzdobu z dreva zabezpečoval počas celého roka zamestnanec z Technických služieb pán Ľubomír Bella.

Ďakujeme

Vážení občania,

dovoľte mi zhrnúť niektoré aktivity, ktoré sa nám tento rok podarili zrealizovať aj napriek pandémie, ktorá zasiahla nielen naše mesto a našu krajinu, ale celý svet.

Vo februári bol schválený rozpočet na rok 2020 a vďaka tomu sme mohli začať realizovať plánované aktivity alebo aspoň niektoré z nich. V januári sa ešte realizovali práce, ktoré nadväzovali na obstarávací procesy začaté minulý rok. Vo veľkej miere do našich plánov zasiahla pandémia, ktorá neobišla ani našu krajinu a s tým súvisiace obmedzenia spôsobili aj výpadky príjmov z podielových daní.

Nový oporný múr na cintoríne v časti Stráže sa dokončil

Začiatkom decembra 2019 sme občanov informovali, že havarijný stav oporného múru na cintoríne v časti mesta Stráže si vyžiadala bezodkladný zásah zo strany mesta. Na začiatku roka 2020 sme cez oficiálnu webovú stránku mesta informovali, že nový oporný múr sa podarilo ku koncu roka 2019 dokončiť. Je stabilnejší a vyšší, ako bol pôvodný, poškodený múr. Je vystavaný tak, aby zodpovedal svojmu účelu a vašej bezpečnosti. Pripájame fotku poškodeného múru a fotky nového oporného múru. Posúďte sami. (viď foto)

Vymenili sa okná na pavilónoch materskej školy

Mesto tento rok vyčlenilo finančné prostriedky na výmenu okien v Materskej škole na ulici M. Nešpora, ktoré boli v nevyhovujúcom, priam havarijnom stave. Práce začali 20. ja-

nuára 2020 a prebiehali v dvoch pavilónoch. Vďaka výmene okien na pavilónoch materskej školy sa deti z nášho mesta stretávajú v zdravšom a kultúrnejšom prostredí. (viď foto)

Mesto rozšírilo detské ihrisko v RO Gazárka a vybudoval sa fitness park

V kempe RO Gazárka pribudli ďalšie prvky detského ihriska určené pre deti do 14 rokov:

- herná zostava so šmykačkou, - balančný mostík s oceľovými nášľapmi, - kolotoč, - prevažovacia hojdačka, - pružinová hojdačka pre 4 deti.

V rámci uvedeného projektu vznikol nápad, aby popri čase, keď sa deti hrajú na detskom ihrisku, mohli sa i rodičia športovo realizovať. Dnes už je nápad realitou a nielen rodičia, ale každý kto má záujem, môže si prísť zašportovať na vonkajšie fitness zariadenia: - posilňovací stroj na ramená, - posilňovací stroj na brušné svalstvo, - eliptické zariadenie, - dvojité twister, - stepper a surf. Veríme tomu, že nové detské ihrisko i fitness park prispievajú k rozšíreniu možností využitia voľnočasových aktivít v meste Šaštín-Stráže.

Osadili sme v meste koše na psie exkrementy

Čistotu v meste sme sa tento rok snažili zvýšiť aj osadením košov na psie exkrementy. Ešte vo februári tohto roka sme upozornili majiteľov psov na povinnosť v prípade, že pes znečistí verejné priestranstvo výkalmi, bezprostredne tieto výkaly odstrániť. V meste narastal problém so znečistením verejných priestranstiev psími exkrementami. Z uvedeného dôvodu sme sa rozhodli, že osadíme odpadkové koše určené na tento druh odpadu. Súčasťou týchto odpadkových košov sú aj schránky na sáčky. Doteraz boli osadené štyri koše na Námestí slobody, dva priamo na námestí, jedno v bočnej ulici pri Bazilikone, jedno pri tržnici, ďalej dva koše na ul. Alej a v neposlednom rade sa koše na psie exkrementy osadili aj v časti mesta Stráže. Situácia sa zlepšila, ale stále sa nájdu majitelia psov, ktorí nevyužívajú tieto zberné nádoby. Chceli by sme zdôrazniť, že odstraňovať psie výkaly je okrem estetického hľadiska nutné aj z hľadiska hygienického. Zabránilme tak prenosu infekčných ochorení na ľudí a nákaze medzi samotnými psami.

Občan môže takýto odpad odložiť aj do každého smetného koša na území mesta, ktorý je určený na bežný komunálny odpad. Naopak to však neplatí. Stalo sa, že sa tieto koše použili pre uloženie komunálneho odpadu, preto prosíme občanov, aby sa tieto koše použili iba na ten účel, pre ktorý boli osadené.

Vyriešili sme problém s odchytom túlavých a zabehnutých psov

Mestu sa podarilo vyriešiť dlhotrvajúci problém s túlavými a zabehnutými psami, ktoré v mnohých prípadoch ohrozovali občanov mesta na verejných priestranstvách. Mnohým obyvateľom to znížovalo kvalitu života v meste, čo som vnímala cez podania a sťažnosti, ktoré boli mestu smerované v tomto smere.

Odchyt túlavých a zabehnutých zvierat (v rámci územia mesta) je zákonnou povinnosťou mesta. Tento problém však nebol doteraz vyriešený. V zmysle § 22 ods. 10 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov „Obec je povinná zabezpečiť odchyt túlavých zvierat na území obce a ich umiestnenie do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá prostredníctvom osoby schválenej na odchyt túlavých zvierat...“

Keďže situácia v tomto smere bola neprijateľná, oslovili sme Slobodu zvierat, s ktorou sme 18.8.2020 uzatvorili Zmluvu na odchyt a umiestnenie psov do karanténnej stanice. Týmto krokom sme vyriešili zákonnú povinnosť mesta, vyriešili sme tým aj opakované podnety mnohých občanov a v neposlednom rade sme ušetrili aj nemalé finančné prostriedky, ktoré mesto v minulosti stála starostlivosť o psov dlhodobo umiestnených v mestských kotercoch.

Prvá etapa osadenia informačno-navigačného systému

Po príprave potrebných podkladov sa nám podarilo v meste zrealizovať prvú etapu osadenia informačno-navigačného systému (tzv. „smerovníky“). V prvej etape sa smerovníky osadili od hlavnej križovatky v časti mesta Stráže až po námestie. Druhú etapu plánujeme realizovať v roku 2021. Budovanie respektíve osadenie smerovníkov v meste súvisí s budovaním infraštruktúry cestovného ruchu. Mesto totiž strategicky plánuje v budúcnosti zvýšenie návštevnosti v súlade s vypracovanou Koncepciou cestovného ruchu. (viď foto)

Rozsiahla čierna skládka v časti mesta Stráže sa zmenšila.

Každodenne naši zamestnanci na úseku životného prostredia monitorujú čierne skládky a snažia sa novovytvorené menšie skládky okamžite likvidovať. Podarilo sa nám zhrnúť

na jedno miesto rozsiahlu čiernu skládku, ktorá niekoľko desiatok metrov lemovala pozemok nachádzajúci sa za obytnou zónou a znepríjemňovala život obyvateľov v danej lokalite. Situácia s čiernymi skládkami na území mesta sa oproti minulosti síce zlepšila, ale ešte stále zamestnanci na úseku životného prostredia nachádzajú ďalšie novovzniknuté skládky.

Pre obmedzenie vzniku čiernych skládok v RO Gazárka sme posilnili kontajnerové stojiská o kontajnery určené na separovaný zber, vrátane kontajnerov na sklo. Zamestnanci mesta pôsobiaci na úseku ochrany životného prostredia sa dlhodobo stretávajú s problémom uloženia nadrozmerného odpadu okolo kontajnerových stojísk.

Prosíme majiteľov chat, aby využili v budúcnosti zberné miesto mesta na ukladanie tohto druhu odpadu a chránili tým aj životné prostredie.

Úspešne sa podarilo počas prázdnin zrekonštruovať kanalizáciu v ZŠ

Mesto Šaštín-Stráže počas letných prázdnin zrekonštruovalo kanalizáciu v Základnej škole na ul. Štúrova. Do rekonštrukcie sa preinvestovalo 19 314,- €. Našu základnú školu navštevuje viac ako 400 žiakov, oprava kanalizácie bola nevyhnutná a sme radi, že sa to podarilo do konca prázdnin zrealizovať. (vid' foto)

Mesto uviedlo do prevádzky zberné miesto a začalo s reguláciou ukladania odpadov

Mesto Šaštín-Stráže od 5.10.2020 spustilo regulovanú prevádzku zberného miesta, ktoré sa nachádza na ul. Zápotočná (za železničným priecestím, vjazd do areálu spol. LUKRA). Zberné miesto je určené na bezplatné uloženie odpadu z domácností pre občanov s trvalým pobytom v meste Šaštín-Stráže.

Prevádzkové hodiny zberného miesta sa pre začiatok určili na pondelok, stredu a piatok od 12.00 hod. do 15.00 hod. Po splnení všetkých zákonných podmienok pre prevádzkovanie zberného miesta ako zberného dvora a po vybudovaní novej prístupovej cesty, ktorá by mala viesť mimo areálu spol. LUKRA, mesto rozšíri dni a časy, kedy bude možné uloženie odpadu na vytvorené zberné miesto.

Povinnosti dovozcu odpadu:

- Pri dovoze odpadu na zberné miesto je dovozca povinný prihlásiť sa u pracovníka zberného miesta a riadiť sa jeho pokynmi.

- Predložiť službukonajúcemu pracovníkovi občiansky preukaz na zápis do evidencie.
- Pri dovoze odpadu je do areálu Zberného miesta povolený vjazd len vozidlám s celkovou hmotnosťou do 3,5 t.
- V celom areáli Zberného miesta je prísne zakázané fajčiť, manipulovať s otvoreným ohňom a voľne sa pohybovať nepovolaným osobám.

Druh odpadu:

- Drobný stavebný odpad (tehly, betón, obkladačky, dlažba a pod. zbavený papiera, plastov, dreva a pod.) materiálov po drobných úpravách v byte, dome, ktoré nevyžadujú ani stavebné ohlásenie.
- Objemný komunálny odpad, ktorý sa kvôli svojim rozmerom nezmestí do platenej zbernej nádoby
- Sklo väčšieho rozmeru, ktoré sa nezmestí do zbernej nádoby na to určenej (sklenené tabule, výplne okien a pod.)
- Objemný odpad - len rozobratý drevený nábytok bez sklenej výplne, skrine, postele, sedacie súpravy, okenné rámy bez sklenej výplne a pod. a dosky v maximálnych rozmeroch dĺžka 2 m, šírka 0,5 m.

Obsahom odpadu nemôže byť:

- Nerozobratý nábytok
- Uhynuté zvieratá
- Nebezpečný odpad (nádoby po škodlivých surovinách, tekutinách, plynach a pod., azbest)
- Chemické látky, farby, riedidlá a ich obaly
- Plasty
- Pneumatiky
- Elektroodpady

Elektroodpady môžu občania odovzdať v elektro predajniach (je súčasťou komunálneho odpadu, ktorý vzniká v meste, ale zároveň zaň zodpovedá výrobca elektrozariadení a nie mesto).

Žiaľ, posledné týždne sme sa potýkali s prípadmi, kedy náš pracovník zberného miesta čelil útočnému správaniu niektorých občanov iba z dôvodu, že vyžadoval dodržanie určených pravidiel. Apelujeme na každého, kto chce využiť služby zberného miesta, aby rešpektoval nastavené pravidlá a usmernenie príslušného zamestnanca zberného miesta.

Premiestnenie kontajnerov na textil na Zberné miesto mesta (na ul. Zápotočná)

Spoločnosť ECOTEXIL na základe zmluvného vzťahu s Mestom rozmiestnila v minulosti na území mesta 10 ks kontajnerov určených na zber textílií. Cieľ tohto zámeru bol ušľachtilý. Dať vyradenému oblečeniu ďalšiu šancu „na život“. Chceli by sme zdôrazniť, že vlastníkom týchto kontajnerov na šatstvo nie je mesto, ale spoločnosť ECOTEXIL, ktorá okrem iného zodpovedná za stav týchto kontajnerov, resp. ich vyprázdňovanie.

Mesto a jej obyvatel'ov však dlhodobo trápi dlhšie trvajúci problém s neporiadkom okolo týchto zberných nádob. Vylomené dverka a oblečenie rozhádzané po okolí sa stali takmer každodennou realitou. Najčastejšie kontajnery čelili nájazdom zlodejov a vandalov, ktorí si zo šatstva povýberali vhodné kusy a na mieste zanechali veľký neporiadok. Preto sme oslovili spoločnosť ECOTEXTIL, ktorú sme oboznámili s pretrvávajúcim problémom súvisiacim s neporiadkom okolo týchto zberných nádob a navrhli sme presunutie kontajnerov na oblečenie na Zberné miesto mesta Šaštín-Stráže. Takto zostanú pod kontrolou a ochránené pred vandalizmom. Spoločnosť ECOTEXTIL akceptovala našu požiadavku a premiestnila v spolupráci s Technickými službami mesta všetkých 10 ks zberných nádob na oblečenie na Zberné miesto mesta, kam môžete vyradené oblečenie priniesť a umiestniť do kontajnerov na to vyhradených v platnom prevádzkovom čase. Týmto krokom sme nielen vyriešili problém s opakujúcim sa neporiadkom okolo kontajnerov na oblečenie, ale prispejú sme aj k zvýšeniu čistoty na území mesta.

Čo sme ešte stihli v roku 2020?

- Mesto odstránilo v novembri havarijný stav strechy na Dome smútku v časti mesta Šaštín. Strecha zatekala, bola nutná jej bezodkladná oprava.
- Pokračovali sme tento rok a aj budeme pokračovať vo vysporiadaní pozemkov určených na rozšírenie cintorína v časti mesta Šaštín a Stráže. Veríme že budúci rok budeme môcť objednať geometrický plán a vypracovanie štúdie na rozšírenie mestského cintorína. Celkovo sme doteraz na tento účel vysporiadali 4434 m² pozemku.
- Aktualizovali sme Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Šaštín-Stráže (ďalej len ako „PHSR“). Ďakujeme verejnosti, ktorá na základe výzvy mesta z 25.3.2020 vyplnila dotazník, ktorý slúžil k spracovaniu aktualizácie PHSR.
- Začala sa výstavba nového Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti, ktorá má prispieť k zvýšeniu kvality a efektivity zdravotných a sociálnych služieb

Čo nás čaká v roku 2021?

Sčítanie domov a bytov, ako aj sčítanie obyvateľov

Po prvýkrát v histórii sa sčítanie bytov a domov realizuje bez účasti obyvateľov a s využitím existujúcich registrov. Predmetom sčítania sú všetky byty v domoch bez ohľadu na to, či sú obývané alebo neobývané a iné obývané bydlia, ktoré sú obývané k rozhodujúcemu okamihu sčítania. Doba sčítania domov a bytov trvá od 1. júna 2020 do 12. februára 2021.

Budúci rok nás čaká aj sčítanie obyvateľov, ktoré sa uskutoční od 15.2.2021 do 31.3.2021. Opäť je tu zmena oproti predchádzajúcim obdobiam. Po prvýkrát sa to bude realizovať výlučne elektronicky - sám si občan vyplní sčítací formulár alebo na kontaktnom mieste alebo s asistovanou službou. Povinnosť sčítať sa vyplnením sčítacieho formulára majú všetci obyvatelia Slovenskej republiky. Obyvatel' bude mať na sčítanie sa šesť kalendárnych týždňov. Podrobnejšie informácie k sčítaniu obyvateľov postupne a včas zverejníme.

Cyklotrasa a Námestie

Čaká nás dobudovanie cyklotrasy. Čo však považujeme za veľmi dôležité, je vyriešenie dopravnej situácie na námestí (je tam skutočne priam kritický stav kvôli nekoordinovanej dopravnej situácii, parkovaniu a pohybu chodcov), pretože námestie je nielen hlavnou tepnou mesta, ale aj veľmi významným miestom v jeho centre. Riešenie tejto situácie má plnú podporu aj poslaneckého zboru, preto verím, že po vysúťažení dodávateľa nebude realizácii nič brániť. Celkové plány sa však v budúcom roku budú realizovať v súlade so zámermi, ktoré sa v decembri schvália v rámci rozpočtu pre rok 2021. Priority pre ďalší rok zadefinuje vedenie mesta, čiže pán primátor v spolupráci s poslancami mestského zastupiteľstva.

JUDr. Terézia Lang
prednostka mestského úradu

Podakovanie

Posledný kvartál roku 2020 ovplyvnilo aj celoplošné testovanie na COVID-19. Chcela by som sa poďakovať všetkým zdravotníkom, vojakom, dobrovoľníkom, štátnej polícii a zamestnancom Mesta Šaštín-Stráže za ochotu pomôcť pri celoplošnom testovaní. Tím mestského úradu a technických služieb preukázal veľkú súdržnosť, odhodlanie a ochotu pomôcť v tomto neľahkom období. Za krátky čas, v spolupráci s veľkým množstvom osôb zapojených do príprav celoplošného testovania a v neustále sa meniacich podmienkach, sa podarilo zrealizovať úkony, ktoré prispeli k relatívne

hladkému priebehu testovania na COVID-19. Ďakujem aj občanom mesta Šaštín-Stráže za pochopenie, pokojný priebeh a preukázanú trpezlivosť v priebehu obidvoch testovacích víkendov.

V závere mi dovoľte popriať každému občanovi mesta požehnané a milostiplné Vianočné sviatky, v novom roku pevné zdravie, veľa síl a energie, rodinnú pohodu a veľa úspechov v osobnom i pracovnom živote.

JUDr. Terézia Lang
prednostka mestského úradu

Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti v našom meste

V roku 1946 bola odkúpená budova Tatra banky v našom meste. Bola zrenovovaná a v roku 1947 v nej bolo otvorené obvodné zdravotné stredisko s miestnosťami pre praktického lekára, dvoch detských lekárov a zubnú ambulanciu, ktorú po čase nahradil všeobecný lekár.

Mesto Šaštín-Stráže obdržalo dňa 19. júna 2019
z Ministerstva zdravotníctva SR, Limbová 2,
837 52 Bratislava,

ROZHODNUTIE O SCHVÁLENÍ ŽIADOSTI O POSKYTNUTIE
NENÁVRATNÉHO FINANČNÉHO PRÍSPEVKU

v znení:

„schvaľuje

výšku nenávratného finančného príspevku maximálne
780 598,54 € na projekt

CENTRUM INTEGROVANEJ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI
PRE MESTO ŠAŠTÍN-STRÁŽE.“

Demontáž krytiny

Na mestskom zastupiteľstve dňa 11. 05. 2020 schválili poslanci spolufinancovanie tohto projektu.

Schválený projekt rieši novostavbu centra integrovanej zdravotnej starostlivosti pre mesto s vytvorením nových priestorov pre integráciu viacerých zdravotných služieb: detský lekár, lekár pre dospelých, dve zubné ambulancie, gynekológia, zubný technik, agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti, dopravná zdravotná služba a špeciálny lekár.

Dňa 13.6.2020 bolo odovzdané stavenisko firme KAMI PROFIT, s.r.o. Bratislava, začínajú sa búracie práce. Detský

Búranie obvodových stien zdravotného strediska smerom od Námestia slobody

Ukladanie naviazaných výstužných košov do debnenia

Roznesenie a uloženie DT- tvárnic, armovanie

lekár a lekár pre dospelých boli presťahovaný do budovy na ulici M. Nešpora č. 1150/11.

Tešíme sa na budúcnosť, v ktorej centrum zdravotnej starostlivosti zabezpečí našim občanom, ale i občanom žijúcim v spádovom území Šaštína-Stráže štandardné zdravotné služby „pod jednou strechou“ s adekvátnym vybavením

spĺňajúcim aktuálne stavebné, konštrukčné a zákonné požiadavky v plnej bezbariérovosti.

Murovanie obvodových a vnútorných nosných stien

Zdroj: Mesto Šaštín-Stráže

Dotácia na obnovu pamätníka II. svetovej vojny

Mesto Šaštín-Stráže sa na začiatku roka 2020 zapojilo do Výzvy predsedu vlády SR na obnovu vojnových hrobov viažucich sa k II. svetovej vojne, ako aj náhrobkov, pamätníkov a pamätných tabúl. Do projektu bol prihlásený pamätník II. svetovej vojny, ktorý sa nachádza v areáli základnej školy.

Komisia na vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie na obnovu, opravu a údržbu vojnových hrobov a pamätníkov nami predložený projekt Nezabúdajme... odporučila. Schválená výška dotácie je 4 200,- €. Realizácia projektu je naplánovaná na začiatok roka 2021.

Informačné tabule

Mesto v spolupráci s Trnavským samosprávnym krajom v schválenom projekte Po stopách histórie na Záhorí dalo vyhotoviť päť informačných tabúl:

Manufaktúra

Bazilika Sedembolestnej Panny Márie

Hrad

Trojičný stĺp

a Pieta Sedembolestnej.

Tabule s textom informujú o pôvode historických pamiatok v našom meste.

text/foto: Silvia Suchá

SPOLOČNE PRE NAŠE MESTO A NÁŠ KRAJ

Trnavský samosprávny kraj dal aj v tomto roku možnosť obyvateľom, občianskym združeniam, nadáciám, či neziskovým organizáciám možnosť aktívne rozhodovať prostredníctvom participatívneho rozpočtu o časti verejných financií, čím ich zapojil do procesov riadenia vyššieho územného celku.

V roku 2020 sa prihlásilo celkovo 154 projektov z Trnavskej župy, z toho 105 projektov spĺňali náležitosti a na základe výsledkov bude zrealizovaných 57 projektov. Dva z nich budú zrealizované aj v našom meste.

Prvá časť hodnotenia prebehla prostredníctvom deliberácie a následne v druhej časti sa mohli obyvatelia kraja zapojiť do rozhodovania a podporiť svoje obľúbené projekty prostredníctvom elektronického hlasovania na stránke www.tvorimekraj.sk

25. novembra sme dostali oznámenie o úspešnosti obidvoch projektov.

Projekt Revitalizácia verejného priestranstva pri cintoríne, ktorého predkladateľom bolo OZ Septimavia, bude podporený sumou 5000 €. Je to maximálna výška podpory v rámci participatívneho rozpočtu. Zámerom projektu je skultivovať verejný priestor pred cintorínom, ktorý susedí so Šaštínskou kalváriou. Jedná sa o začiatok dlhodobej

šieho plánu revitalizovať aj priestor kalvárie, kde sa stretáva historický, sakrálny a verejný rozmer. Projekt sa bude realizovať v spolupráci občianskych združení, Mesta Šaštín-Stráže a dobrovoľníkov.

Druhým projektom, ktorý predkladal OZ Pišťáček, bol projekt Letné kino. Je podporený sumou 1500 €. Finančné budú využité na zakúpenie licencie k filmom v rozmedzí jún – august 2021, aby aj naďalej bolo premietanie pre návštevníkov Letného kina Gazárka bezplatné. Zároveň sa z rozpočtu plánuje zakúpiť vlastné ozvučenie – reproduktory, ktoré si doteraz museli požičiavať. Participácia občanov na projekte je formou hlasovania cez facebookovú stránku Letné kino Gazárka, kde majú občania možnosť zahlasovať za jeden z troch ponúkaných filmov a víťazný titul je v tom čase premietaný. Veríme, že sa podarí prežiť leto plné príjemných filmových zážitkov.

Touto cestou sa chceme všetkým veľmi pekne poďakovať za hlasovanie projektov z nášho mesta. Propagáciou, či už iným spôsobom prispeli k víťazným projektom. Len spoločným úsilím môžeme meniť náš kraj a naše mesto k lepšiemu a krajšiemu miestu pre život.

Mgr. Kristína Pöstenyi
poslankyňa MsZ v Šaštíne-Strážach

Rok 2020 na Gazárke

Rok ovplyvnený pandémiou Covid-19 ovplyvnil aj tohto-ročné prípravy na letnú turistickú sezónu. Zamestnanci pracovali v obmedzenom režime do začiatku apríla, čo výrazne spomalilo prebiehajúce práce. Aj napriek prekážkam sa nám podarilo veľa prác v exteriéri, ale aj v chatkách v prvom kvartáli dokončiť. Bohužiaľ údržbár aj upratovačka boli stiahnutí na kosenie verejných priestranstiev v meste, čím sa práce v rekreačnom stredisku úplne zastavili. Vedúci zamestnanci nemohli pracovať, nakoľko si čerpali pandemickú OČR a do práce nastúpili 25. mája. Aj počas čerpania OČR sme museli vykonávať základné administratívne práce, ako napr. úhradu preddavkových faktúr, vedenie účtovnej evidencie, spracovanie výkazov DPH a pod. Počas čerpania OČR sme spolu s pánom Zdenkom Kuklom pripravili detské ihrisko na otvorenie. Detské ihrisko bolo otvorené od 11. 05. 2020. Prípravy zahŕňali vykosenie areálu detského ihriska, prehrabanie piesku, obnovenie náteru, zemetanie prístupovej cesty, prípravu platných usmernení a pod.

Po schválení znovuoživenia letnej turistickej sezóny dozornou radou dňa 20. 05. 2020 sme po návrate z OČR opätovne obnovili práce ako napríklad: náter exteriéru 5-lôžkových chatiek, náter interiéru 5-lôžkových chatiek, oprava steny amfiteátra a pódia v amfiteátri, príprava tenisového kurtu, kosenie rekreačného strediska, úprava pláže pri jazere č. 1, osadenie betónových pätičiek pri jazere č. 1, výmena dosiek na sedení pri jazere č. 1, osadenie exteriérového fotorámu, výmena orientačnej mapy a iné. V rámci zvýšenia bezpečnosti peších a cyklistov bola dňa 11. 09. 2020 podaná žiadosť na Dopravný inšpektorát Senica o vydanie stanoviska k osadeniu značiek Zóna Zákaz stáť pozdĺž cesty pri jazere č. 1. Od osadenia značiek očakávame výrazne znížený pohyb motorových vozidiel v rekreačnej oblasti, čím sa zvýši bezpečnosť peších a cyklistov a v neposlednom rade obmedzíme parkovanie motorových vozidiel na plážach a trávnatých plochách. Podali sme aj žiadosť na mestský úrad o opravu miestnej komunikácie v rekreačnom stredisku, ktorá je v dezolátnom stave.

Počas letnej turistickej sezóny boli v rekreačnom stredisku v mesiaci júl ubytovaní turisti zo Slovenska, Česka, Nemecka a Ukrajiny.

	Počet ubytovaných	Počet prenocovaní	Daň za ubytovanie	Obsadenosť chatiek*
Celkom:	857 osôb	2507	1 253,50 €	45,04%
SR	567 osôb	1598		
ČR	276 osôb	891	Obsadenosť lôžok: **	
Ostatní	14 osôb	18		30,08%

* % obsadenosti kapacity (40 chatiek)

** obsadenosť kapacity lôžok (195 lôžok)

Počas letnej turistickej sezóny boli v rekreačnom stredisku v mesiaci august ubytovaní turisti zo Slovenska, Česka, Rakúska, Poľska a Ukrajiny.

	Počet ubytovaných	Počet prenocovaní	Daň za ubytovanie	Obsadenosť chatiek*
Celkom:	776 osôb	1632	816 €	39,51%
SR	473 osôb	972		
ČR	278 osôb	594	Obsadenosť lôžok: **	
Ostatní	25 osôb	66		26,98%

* % obsadenosti kapacity (40 chatiek)

** obsadenosť kapacity lôžok (195 lôžok)

O finančné prostriedky z dotačných výziev sme sa uchádzali aj tento rok s nasledujúcimi projektami:

Lúka pre včeličky aj pre detičky - projekt bol podaný cez Nadáciu COOP Jednota. Cieľom projektu je revitalizácia časti verejného priestranstva výsadbou biodiverzitnej lúky v areáli bývalého autokempu. Spolu s ďalšími dvomi projektami z mesta Šaštín-Stráže sme neboli vybraný do verejného hlasovania.

Spokojne pri jazere - projekt bol podaný cez dotačné výzvy Trnavského samosprávneho kraja, ktorý žiaľ v dôsledku pandémie tieto dotačné výzvy zrušil. Cieľom projektu je zatraktívnenie hlavnej pláže v rekreačnom stredisku Gazárka úpravou terénu, osadením detského ihriska, výmenou lavičiek a smetných košov a v neposlednom rade osadením informačnej tabule s tipmi na výlety v blízkom i vzdialenejšom okolí.

Rekonštrukcia chatiek - projekt bol podaný cez dotačnú výzvu Úradu podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu. Cieľom projektu je rekonštrukcia ôsmich 5-lôžkových chatiek s celkovým rozpočtom 56 tis. euro. Na projekt nám neboli pridelené finančné prostriedky.

Požičovňa športových a plážových potrieb - cieľom projektu je rozšírenie ponuky voľnočasových aktivít. Projekt je zameraný na zriadenie požičovne kolobežiek, bicyklov, padleboardov a plážových ležadIEL. O finančné prostriedky sa uchádzame z dotačnej výzvy na podporu regionálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja.

V rámci koncepcie cestovného ruchu sme sa zamerali na revitalizáciu pláže pri jazere č. 1. Jedná sa najmä o výmenu lavičiek, doplnenie a výmenu smetných košov, zatravnovanie časti po odstránení bufetoch, osadenie detského ihriska, úprava pláže jazera č. 1 od chatiek, ide najmä o odstránenie buriny, vodných tráv a náletov. Práce budú prebiehať na konci roku 2020 a začiatkom roku 2021. Ďalej budú opravené súčasné ohniská v rámci chatovej oblasti a taktiež budú vytvorené nové ohniská s drevenými lavičkami. Do naplňovania koncepcie cestovného ruchu môžeme zaradiť aj kultúrne podujatia, ktoré boli organizované Komisiou pre kultúru v letnej turistickej sezóne 2020. V rámci činnosti Komisia pre kultúru plánuje v organizovaní kul-

túrnych podujatí na Gazárke pokračovať aj v roku 2021. Vytvorenie letákov o Gazárke prispeje k lepšej propagácii rekreačného strediska. Taktiež k lepšej propagácii rekreačného strediska prispieva spolupráca s Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Záhorie. Komisia cestovného ruchu navrhla zväziť možnosť postupnej výmeny chatiek za chatky, ktoré poskytnú hosťom väčší komfort (vlastné WC a sprcha) a budú sa dať prenajímať aj počas skorej jari do neskorej jesene (chatky budú zateplené a budú mať vykurovanie).

Podujatia

Na Gazárke bolo tento rok zorganizovaných veľa podujatí, niektoré podujatia mali externého organizátora, ostatné boli organizované spoluprácou organizácií a Komisie pre kultúru v rámci mesta Šaštín-Stráže.

Jún 8. zraz vzduchom chladených Volkswagenov

Júl Zraz fiatiek 126

60 rokov spolu – Oslavy spojenia Šaštína a Stráže
Šaštínsko-Strážsky Blšák

August Expozícia umeleckých diel pod holým nebom
Volejbalový kemp
Šašo Fifo a Vierka
Ukončenie leta na Gazárke

September CESOM beh - CENTRAL EUROPEAN SPRING ORIENTEERING MEETING 2020 – orientačné behy organizované klubom KOBRA Bratislava, rekreačné stredisko zabezpečilo ubytovanie pre účastníkov behu.

Aj napriek stále prebiehajúcej pandémie vírusu Covid-19, ktorá ohrozila otvorenie letnej turistickej sezóny, môžeme túto letnú turistickú sezónu zhodnotiť pozitívne, nakoľko aj vďaka Covid-19 bol o rekreačné stredisko Gazárka zvýšený záujem. Veľa práce sme stihli urobiť a taktiež nás veľa práce čaká, aby sme mohli ubytovaným hosťom, ale aj návštevníkom rekreačného strediska poskytovať čoraz lepšie služby a čistejšie a upravenejšie prostredie.

V roku 2021 budeme pokračovať v udržiavacích prácach na chatkách v rámci finančných možností. Popri revitalizácii pláží jazera č. 1 plánujeme vykonať viacero prác, ktoré prispedia k lepšej estetike úrovni vstupu do rekreačného strediska a do chatovej oblasti. Medzi tieto práce patrí napr. nová uvítacia tabuľa, uvítacia tabuľa v chatovej oblasti, osadenie kvetináčov pri recepcii v chatovej oblasti.

Mgr. Patrícia Havlíčková Javorková
– konateľ GAZÁRKA, s. r. o.

Rozlúčka leta na Gazárke

Večer pred 1. septembrom 2020, kedy si každoročne pripomínáme Deň Ústavy Slovenskej republiky, ale aj vyhlásenie obce Šaštín-Stráže za mesto, sme v RO Gazárka zavýšili letnú sezónu s miestnou skupinou Echo band. Počas podujatia sa návštevníkom prihovorila konateľka RS Gazárka Mgr. Patrícia Javorková Havlíčková, ktorá zhodnotila tohtoročnú turistickú sezónu a prezradila plány do budúcnosti. Počas prestávky sme využili priestor na rozhovor s členom skupiny Echo band p. Jurajom Polákom starším, ktorý zaspomínal na účinkovanie v súbore Borinka, na časy so skupinou Melódia a Rytmus 55. Skupina Echo band pôsobí na hudobnej scéne už 18 rokov a v poslednej dobe ich spevom sprevádza speváčka, naša rodáčka Katka Šurková, známa aj pôsobením v súťaži SuperStar.

Akcia bola vyvrcholením projektu Leto na Gazárke, kde sme sa snažili prostredníctvom podujatí počas letných

prázdnin priniesť obyvateľom a návštevníkom mesta kultúrny a spoločenský zážitok, ale aj posilniť miestnu identitu a spolupatričnosť.

Napriek náročným predošlým mesiacom v dôsledku pandémie COVID-19 sa podarilo pripraviť počas letnej sezóny program, ktorý na Gazárke prinavrátil život a zábavu.

Na podujatiach sa organizačne spolupodieľali okrem Mesta Šaštín-Stráže aj RS Gazárka, Komisia pre kultúru, Technické služby, CVČ Beťarik, ZUŠ Šaštín-Stráže a OZ Pišťáček. Poďakovanie patrí aj všetkým účinkujúcim, dobrovoľníkom, zvukárom a samozrejme Vám všetkým, ktorí ste svojou účasťou podujatia podporili. Verím, že ste napriek náročným chvíľam, ktoré obmedzili náš každodenný život, prežili príjemné chvíle.

Fotogalériu z podujatí nájdete na oficiálnej stránke mesta <https://www.mestosastinstraze.sk/udalosti-v-meste/fotogaleria-1/>

Mgr. Kristína Pöstenyi

Oslavy výročia spojenia dvoch obcí Šaštín a Stráže nad Myjavou

Prvého júla 2020 uplynulo 60 rokov od významnej udalosti, a to zlúčenia dvoch obcí Šaštín a Stráže nad Myjavou. Ako spoločný názov naša obec používala Šaštínske Stráže, no neskôr roku 1971 bol názov skrátený použitím spojovníka. Na počesť tejto udalosti sme umiestnili symbolicky v každej mestskej časti drevené vláčiky, ktoré vyjadrujú spoločnú cestu spojených obcí.

Víkendové podujatie (4.7. - 5.7.), k tomuto výročiu sa nieslo v športovom i kultúrnom duchu. V sobotu sa uskutočnil futbalový turnaj na trávniku TJ Slovan Šaštín so štyrmi mužstvami: TJ Slovan Šaštín, TJ Spartak Stráže, FK Baník Čáry a futbalové mužstvo z Vietnamu. Víťazom turnaja sa stalo mužstvo TJ Slovan Šaštín. Po turnaji nasledovala tanečná zábava, ktorú hudobne sprevádzal náš rodák Marek Daniš.

V sobotu popoludňajších hodinách v priestoroch synagógy, ktorá je už tohto času národnou kultúrnou pamiatkou, prezentovali architekti Michal Bogár a Pavol Škorvánek vizualizáciu a priestorový model synagógy, ktorá má prejsť v budúcnosti rekonštrukciou.

Nedeľné oslavy začali ráno o 10.30 hod. ďakovnou svätou omšou v Bazilike Sedembolestnej Panny Márie. Hlavný program pokračoval v areáli kempu RO Gazárka. Bohatý program začal prednesom básne o rodnom meste od Viktórie Fordinálovej v podaní Eleny Ovečkovej a po nej pokračoval príhovor primátora

mesta Šaštín-Stráže Mgr. Jaroslava Suchánka. O zábavu sa hudobnou tvorbou postarali aj Richard Šimek, detský spevácky súbor Sedmohlások, súbor Senior a svojou osobnosťou spestril celé podujatie aj herec a spevák Janko Slezák, ktorý nielen zaspieval, ale zároveň celé podujatie bravúrne odmoderoval. Program pokračoval klaunsko - žonglérskou show, vystúpením tanečnej skupiny ŠandS, detským programom Edo Drewa a lesné víly. Záver večera patril hudobným skupinám V36 a Kastelán. Sprievodným podujatím bol aj rozprávkový pochod mestom. Aj vďaka krásnemu počasiu sa na akciách zúčastnilo veľké množstvo návštevníkov.

Obe časti mesta (vtedajšie obce) spája symbolicky mohutný most nad riekou Myjavou, ktorý zároveň spája kamarátov, rodičov, či starých rodičov, a preto sme naň umiestnili aj nápis "60 rokov spolu". Veríme, to nezostáva iba pri slovách, nie je to len fráza, ale že toto spojenie pociťujú obyvatelia aj vnútorne vo forme vzájomnej spolupatričnosti. Oslavy výročia usporiadalo Mesto Šaštín-Stráže v spolupráci s Komisiou pre kultúru a RO Gazárka.

Zdenka Tomišová

Kultúra v našom meste v čase Covid 19

Na začiatku roka 2020 sme mali v rámci Komisie pre kultúru pripravený plán kultúrnych aktivít, ktoré sme chceli postupne v priebehu roka zrealizovať. Aktuálna situácia spojená so šírením pandémie Covid-19 nás však zastihla teste pred uskutočnením prvej kultúrnej akcie Mesta Šaštín-Stráže a Komisie pre kultúru.

Malo ísť o podujatie pri príležitosti Medzinárodného dňa žien s názvom **Venované ženám**. Toto podujatie malo byť realizované prvýkrát s bohatým programom určeným všetkým ženám nášho mesta. O to viac nás mrzelo, že vzhľadom k vypuknutiu ochorenia Covid-19 muselo byť zrušené. Na určitú dobu boli všetky ďalšie podujatia zrušené.

Prvá aktivita v tomto roku mohla byť zrealizovaná až v júli po uvoľnení opatrení. Išlo o akciu s názvom **60 rokov spolu**, kedy sme spoločne oslávili 60. výročie spojenia dvoch obcí Šaštína a Stráží nad Myjavou v jednu. Keďže organizá-

ciu tradičných osláv MDD na Gazárke tento rok ovplyvnila pandémia, snažili sme sa to deťom aspoň trochu vynahradiť počas oslavy 60 rokov spolu a to Rozprávkových pochodom oboma časťami mesta, kde zakončenie vyvrcholilo na Gazárke vystúpením interaktívnej šou Eda Drewa s Lesnými vílami.

Touto aktivitou sme zároveň zahájili nový projekt **Leto na Gazárke**, ktoré pokračovalo vystúpením určeným pre deti

Cesta okolo sveta, kedy k nám zavítal Šašo Fifo a Vierka. Ďalšie podujatie v rámci Leta na Gazárke mala byť akcia s názvom **Hudba nás spája** a malo ísť o hudobné vystúpenie Základnej umeleckej školy Šaštín-Stráže. Podujatie sa však muselo z organizačných dôvodov zrušiť.

Záver leta patril vystúpeniu miestnej kapely Echo band a Katke Šurkovej, ktorí nás sprevádzali akciou **Ukončenie leta na Gazárke**.

Mrzí nás, že ďalšie podujatia, ktoré boli naplánované, sa museli vzhľadom k opätovnému šíreniu ochorenia Covid-19 zase zrušiť.

Malo ísť o podujatie určené našim skôr narodeným obyvateľom s názvom **Úcta k starším** a divadelné vystúpenie pre deti v rámci ich turné PACI PAC. Takisto sa nemohlo organizovať tradičné podujatie **Príchodu sv. Mikuláša na námestie a Vianočné trhy**.

Sme však radi, že sme tieto aktivity mohli, v rámci možností, aspoň trochu kompenzovať a 6. decembra 2020 do nášho mesta sv. Mikuláš predsa len zavítal. Prišiel na koči ulicami mesta v sprievode anjelov a pozdravil a obdaril sladkou odmenou deti, ktoré ho vítali.

Okrem toho sme sa ako Komisia pre kultúru spolupodieľali na navrhnutí rozšírenia vianočnej výzdoby v našom meste, kedy bol opäť skrásnený šaštínsko-strážsky most a podobne boli vyzdobené i ďalšie časti nášho mesta – most na Štúrovej ulici a v Strážach - Na kopánke.

Poslednou aktivitou komisie v tomto roku bolo otvorenie a požehnanie nášho mestského Betlehema.

V tomto roku sa schválením poslancov komisia rozšírila

o ďalšie dve členky – Mgr. Patríciiu Havlíčkovú Javorkovú a Katarínu Machovú. Tešíme sa na spoluprácu s nimi a dúfame, že v roku 2021 bude situácia priaznivejšia. Zároveň sa chceme poďakovať bývalému členovi Alexandrovi Kožánkovi za jeho doterajšiu činnosť pre Mesto Šaštín-Stráže v Komisii pre kultúru. Prajeme mu veľa osobných aj pracovných úspechov.

S prichádzajúcim obdobím želáme všetkým hlavne pevné zdravie, príjemné prežitie Vianočných sviatkov a pokojný rok 2021.

Komisia pre kultúru pri MsZ v Šaštíne-Strážach

Expozícia umeleckých diel pod holým nebom

Dňa 1.8.2020 v RO Gazárka sa otvorila pomyselná brána do sveta umenia. Bola to historicky prvá výstava umelcov z nášho mesta pod holým nebom. Na výstave návštevníci mohli vidieť a obdivovať obrazy maľované rôznymi technikami, fotografie, rôzne dekorácie či módne doplnky. Svoje práce predstavili aj deti zo Základnej umeleckej školy v Šaštíne-Strážach ako nádejní umelci nášho mesta. Počas výstavy návštevníci mali možnosť spoznať a vyskúšať tance s názvom „bachata“, ktoré predstavil talentovaný tanečník z nášho mesta Michal Uhrínek so svojou tanečnou partnerkou. Organizátorom podujatia bolo Mesto Šaštín-Stráže v spolupráci s Centrom voľného času Beťárik.

Všetkým vystavovateľom patrí srdečná vďaka a veríme, že výstava umelcov pod holým nebom sa stane tradíciou.

Zdenka Tomišová

Pirátska cesta odvahy

Deň detí

Prvý jún je deň, ktorý patrí len deťom. V tomto roku bol tento deň originálny, keďže deti nastupovali po dlhšej pauze do školských lavíc a materských škôl. Chceli sme im spríjemniť tento ich netradičný začiatok v školách. Pod záštitou mesta zorganizovali vychovávateľky z Centra voľného času Beťárik a referent kultúry mestského úradu pirátsku cestu odvahy v „džungli“ RO Gazárka pre deti základných škôl 1.- 4. roč. a materských škôl.

Deň detí sme slávili štyri dni, nakoľko nám daná situácia neumožnila aby sa všetky deti spoločne stretli v jeden deň. Deti prichádzali so svojimi učiteľkami – kapitánkami v časových intervaloch v skupinkách. Už z diaľky ich pirátskou vlajkou „vábila“ kapitánka Marry so svojou stroskotanou posádkou. Vybrala najodvážnejšieho spomedzi detí, ktorý našiel ukrytú mapu vedúcu k stratenému pokladu mŕtveho muža. Cesta bola rozdelená na štyri stanoviská. 1. Pirátska lávka pod vedením piráta Baltazara, 2. Zátoka pamäti, 3. Nepriateľ bažín kde bol skrytý pirát Jack Sparrow, 4. Lov koristi s krásnou pirátkou Evelin. Cesta končila

na parkovisku, kde deti – tuláci v špinavej starej truhlici objavili poklad vo forme sladkostí a krásnych maľovaných kamienkov, ktoré vyrobili členky skupiny Šikovné ručičky Šaštín-Stráže, za čo im ďakujeme.

Na záver boli „tuláci“ pasovaní za korzárov a svoje zážitky zvečnili na parkovisku maľbami.

Sme radi, že sme aspoň takýmto spôsobom nahradili tradičné oslavy Dňa detí.

Zdenka Tomišová

Mestské derby

Dňa 12.9.2020 sa na ihrisku TJ SLOVAN Šaštín odohralo mestské futbalové derby medzi TJ SLOVAN Šaštín - TJ SPARTAK Stráže, ktoré skončilo remízou 1:1.

O polčase nasledovalo tanečné vystúpenie skupiny ŠandS pod vedením Ing. Dariny Kubinovej. Záverečné vystúpenie patrilo hlavne tanečným dobrovoľníkom. "Polčasová show" bola venovaná 60. výročiu spojenia dvoch obcí - Šaštín a Stráže nad Myjavou.

Vedenie mesta a TJ SLOVAN Šaštín ďakuje ZUŠ Šaštín-Stráže, Ing. Darine Kubinovej, tanečnej skupine ŠandS, vedúcej tanečných dobrovoľníkov Kristíne Machovej, Petrovi Hájkovi, Jozefovi Veteškovi, dievčatám od futbalu, skvelým fanúšikom a všetkým, ktorí sa na projekte akýmkoľvek spôsobom podieľali.

Zdenka Tomišová

Naše mesto v pohybe

Internetová súťaž

Keďže kvôli celosvetovej pandémie COVID-19 prevládala v našich životoch posledné mesiace strach, neistota, napätie z otázok „čo bude ďalej“, veľa ľudí sa rozhodlo odovzdať svoju myseľ a telo športu. Preto Mesto Šaštín-Stráže pripravilo internetovú súťaž o najkrajšiu / najzábavnejšiu fotografiu – ŠPORTfoto.

Do súťaže sa zapojilo 15 fotografií. Výhercami vecnej ceny sa stali Linda Horáková, Andrea Čechová, Jana Gašová, Gabriela Waldhauserová, Iveta Juricová a Hana Říhová. Výhercovia si ceny od mesta Šaštín-Stráže a Grast s.r.o. prevzali na výstave umelcov dňa 1.8.2020.

Zdenka Tomišová

Záhrada je miesto, kde sa spomaľuje čas,

kde sa dejú zázraky. Opojne to v nej vonia a svet zostáva bokom. Pri jej zariaďovaní sa vyberajú vhodné druhy kvetín, stromov, ich farby a vône – ako maliar, ktorý precízne vyberá a mieša tie správne odtiene na plátno, aby vytvoril dokonalé dielo. Šepkajúce kvety, spievajúce vtáky, motýle, ktoré sú trochu popletené a prelietajú z kvetinky na kvetinku, čmeliaky popíjajúce sladký nektár. Záhrada je samostatný svet plný slobody, no aj v nej platia isté pravidlá. Keď si človek záhradu nečičíka, nepestuje, nestará sa o ňu, časom stráca svoj pôvab. Zároveň jej treba ponechať aj určitú voľnosť, aby sa mohla rozrastať a potešiť srdce. Do takejto záhrady nás pozval pán Anton Macháček z nášho mesta. V záhrade má 250 krásnych ruží z 80 druhov, 95 pivonií, veľmi veľa rôznych iných kvetov, bylín, kríkov a stromov. Podstatou tejto záhrady je však to, že jej čaro spočíva v jej jednoduchej kráse, ktorú jej vstúpil jej majiteľ.

Ďakujem, že sa s nami podelil o pohľad na túto krásu a že bude inšpiráciou pre nás ostatných.

Silvia Suchá

Kto v srdciach žije, nezmiera (epitaf)

Jozef Karas (14. 2. 1893 - 23. 7. 1945) Štátny lesný

Od historicky prvého ročníka Púte hasičov v Šaštíne-Strážach v roku 2013 sa začalo čoraz častejšie spomínať meno Jozef Karas. Na jeho pomníku na cintoríne v časti mesta Šaštín si síce prečítame, že bol štátny lesný, no asi väčší význam mu s odstupom času vo víre dejín pripisujeme v oblasti hasičstva. Bol významnou osobnosťou nielen pre naše mesto, ale aj pre celý okres a región. Bol dlhodobým veliteľom miestneho hasičského zboru, taktiež dlhoročným veliteľom Hasičskej okresnej jednoty č. 10 v Senici, ale aj členom vedenia Zemskej hasičskej jednoty na Slovensku. Bol iniciátorom oživenia činnosti viacerých zborov. O Jozefovi Karasovi sa dočítame v niekoľkých publikáciách, mapujúcich nielen dejiny nášho mesta, ale aj samotného hasičstva. Taktiež o ňom vyšlo viacero príspevkov v Hlásniku.

Pri príležitosti 75. výročia tragickej udalosti, pri ktorej Jozef Karas ako 52-ročný zahynul, bola na hasičskej zbrojnici 23. júla 2020 odhalená pamätná tabuľka, ktorá nám bude tohto významného rodáka pripomínať. Slávnosti sa zúčastnili poprední predstavitelia hasičských zborov na Slovensku i v susednom Česku, ale aj prezident Dobrovoľnej požiarnej ochrany (ďalej DPO) Slovenskej republiky Pavol Celuch, ktorý na túto slávnosť pricestoval až od Bardejova, z obce Sveržov, kde zastáva post starostu obce. Počas slávnosti vystúpil s krátkym príhovorom a bol sa pokloniť pamiatke pána Karasa aj na miestnom cintoríne, kde taktiež pridal zopár viet a postrehov. K samotnej slávnosti sa on sám vyjadril: „Dňa 23. júla 2020 som sa na pozvanie územnej organizácie DPO v Senici, zúčastnil na slávnostnom odhalení pamätnej tabule Jozefovi Karasovi – veliteľovi Okresnej hasičskej jednoty v Senci, na hasičskej zbrojnici v Šaštíne-Strážach. Priznám sa, že to meno mi nič nehovorilo, ale po rozhovore s p. Martou Hurbanisovou, o akého človeka sa jedná, aká veľká osobnosť to bola v danom čase nielen v hasičskom živote, ale aj v praktickom živote, som neolutoval čas strávený za volantom, aby som sa zúčastnil tejto veľmi milej akcie. Stretnutie so synom Dr. Karasom a rozhovor s ním, mi ešte viac priblížili život jeho otca. Z jeho slov vyžarovala úcta, pokora a rešpekt. Som veľmi rád, že sa na takýchto ľudí nezabúda ani v dnešnej uponáhľanej dobe a som veľmi vďačný tým, ktorí to celé pripravili a zorganizovali, hlavne p. Marte Hurbanisovej, ktorá myšlienku pretavila na skutočnosť. Veľká vďaka patrí aj všetkým zborom, ktoré sa tohto slávnostného aktu zúčastnili a taktiež pánu primátorovi mesta. Svedčí to o jeho a ich úcte a rešpekte k ľuďom, ktorí žili svoj život pre iných, častokrát pre úplne cudzích a neznámych ľudí. Teší ma, že na nich pamätáme a aj takýmto milým spôsobom posúvame odkaz budúcnosti, novej generácií.“

Iniciátorkou vzniku hasičských pútí, ale aj samotnej pamätnej tabuľky venovanej pamiatke pánovi Karasovi, je pani Marta Hurbanisová, predsedníčka Územnej organizácie DPO Senica. Ona sa k tejto slávnosti vyjadrila:

„Územná organizácia DPO Senica sa rozhodla, že je potrebné ďakovať aj tým, čo už nie sú medzi nami. Jedným z ľudí, ktorí významne pôsobili na poli hasičstva, bol v našom okrese Jozef Karas - náš veliteľ. Urobil niečo, či si my teraz ani nevieme uvedomiť - zakladal hasičské zbory, pričom bol tak uvedomelý, myslel dopredu a vedel, že hasiči budú stále potrební. On položil základy hasičskej okresnej jednoty v Senici - to je predchodkyňa OV DPO a teraz ÚZO DPO Senica a my sme si uvedomili, že aj teraz, keď už je 75 rokov od jeho tragickej smrti, je mu potrebné poďakovať - aj umiestením tabule na hasičskej zbrojnici v Šaštíne. Mne bolo ctou sa mu verejne poďakovať ako jedna z mnohých jeho nasledovníkov. Uvedomujeme si, že kedysi ľudia viac ďakovali, či už Bohu za šťastný návrat z Ameriky, vyzdravenie a mnohé iné - veď dodnes vidíme v dedinách a mestách kríže či tabule, čo o tom svedčia. A dnes pribúdajú iba kríže pri cestách - následky dopravných nehôd. Aj dnešná generácia ľudí by sa mala naučiť ďakovať, a preto aj my hasiči sme sa rozhodli ďakovať za to, že sme do radov našich predchodcov - zakladateľov dostali vzácneho človeka, akým bol Jozef Karas. To bolo aj tichým priáním jeho synov Františka aj Jozefa. Odhalenie pamätnej tabule je zároveň malým začiatkom osláv storočnice - hasičskej okresnej jednotky č. 10 v Senici - predchodkyne ÚZO DPO Senica - založenej 6. 12. 1923.“

Na významnej udalosti odhalenia tabuľky bol aj primátor mesta Šaštín-Stráže Mgr. Jaroslav Suchánek, ktorý celú iniciatívu vníma takto: „Jozef Karas bol presvedčený o tom, že zakladanie dobrovoľných hasičských zborov v okrese je presne to, čím môže pomôcť ľuďom v regióne. Ušlachtilá myšlienka - pomáhať blízkym - sa v jeho prípade pretavila do konkrétnej pomoci a dnes vieme, že nejde iba o hasenie požiarov, ale o pomoc ľuďom v rôznych kalamitných a ťažkých situáciách. On naštartoval veci tak, že pomáhajú dodnes. A to je tá vzácnosť, ten presah k budúcim generáciám, ktorý ja osobne na jeho živote oceňujem najviac. Chcem poďakovať jemu i všetkým dobrovoľným hasičom, ktorým jeho práca pripravila pôdu na ich činnosť.“

Samotného aktu odhalenia pamätnej tabuľky sa osobne zúčastnil syn Jozefa Karasa pán Dr. František Karas aj s jeho rodinou. Zopár viet predniesol na slávnosti aj on sám krátko potom, ako tabuľku za pomoci p. Celucha slávnostne odhalil. Pár dní po tejto udalosti si na svojho otca v chate v rekreačnej oblasti Gazárka, kde jeho otec vykonával svoje lesnícke povolanie a on tu trávi veľa času so svojou rodinou, zaspomínal: „Mal som 14 rokov, keď otec tragicky zahynul. Zopárkrát ma zobral jednak na poľovačky, ale brával ma aj na hasičské akcie. Niečo mi zostalo v pamäti z môjho života priamo, ale zostal mi po ňom aj denník, ktorý si on vlastnoručne písal. Do roku 1918 je písaný v maďarčine a druhá časť je v slovenčine. Niektoré veci sú v ňom zaznamenané veľmi podrobne. Je tam zaznamenaný jeho súkromný život, ale aj záznamy z jeho pôsobenia v ústrednom výbore v Zemskej hasičskej jednote. Niečo si pamätám aj z jeho rozprávania a fotografií. Pri príležitosti jeho životného jubilea, keď oslávil 50. narodeniny, o ňom vyšiel článok v časopise Požiarnik, z ktorého som aj ja už vo svojich príspevkoch čerpal.“

Počas prvého ročníka Púte hasičov v roku 2013 predniesla po sv. omši pred Národnou Bazilikou o otcovi veľkú reč pani Marta Hurbanisová. Rozprávala o tom, kde všade sa s jeho menom stretla a o čo všetko sa otec pričnil. Rečnila hádam aj 20 minút pred veľkým nastúpeným zhromaždením. Už tam som cítil, že si ho veľmi uctieva a vážia si jeho prácu. Som rád, že hasiči v dnešnej dobe, keď sa nevenujú tak ako kedysi už len haseniu požiarov, ale pomáhajú pri rôznych nešťastiach, nezabúdajú ani na tých, ktorí kliesnili cestu tomuto hasičstvu. Otec medzi nich patrila, zakladal hasičské zbory. Mňa raz zobral so sebou akože na výlet, ale on išiel vybavovať napr. hasičské striekačky, aby sa okres vybavil dostatočnou technikou. Pravdepodobne k jeho životnému jubileu dostal striebornú plastiku, ktorú dodnes doma opatrujeme. Je na nej hasičské auto, postava veľkého hasiča a dole známe hasičské heslo: Bohu na slávu, blížnemu na pomoc. Otec bol predovšetkým veľkým humanistom. Z detstva mi utkvela jedna spomienka, keď som otca pokladal za veľkého pána tohto lesa. Chodili tu s nošami dreva na chrbtoch ohnuté ženičky. Ja som otcovi povedal, že mu kradnú drevo. On mi to ľudsky vysvetlil, že nekradnú, že to sú ľudia, ktorí sú v biede a potrebujú to. Charakterizovalo to tú jeho humánnu povahu, čo som si dodnes zapamätal. Bol som s ním aj asi na troch hasičských slávnostiach, napr. pri požehnávaní hasičskej striekačky. Pamätám si aj poľovačku, keď som tam pri ňom ako malý chlapec poskakoval a on sa bál, aby mi niekto nechtiac neublížil. Z toho, že ho opakovanne volili do vedúcich funkcií, usudzujem, že musel byť veľmi obľúbeným. Bol taktiež veľmi dobrým rečníkom. Po vojne v roku 1945 bol otec zvolený za Komunistickú stranu do funkcie podpredsedu Miestneho národného výboru. Bolo to len krátke 3-mesačné pôsobenie v tejto funkcii, ktoré

Primátor mesta, páter Ondrej, príbuzní pána Karasa a miestni hasiči pri pamätnej tabuľke.

ukončila tragická udalosť. Skupina starých komunistov - napr. páni Bakan a Putera, schádzali sa u otca na dvore ako komunistická bunka, ako lesáci prišli za ním - za pánom lesným, že si netrúfajú do takých funkcií, a či by ich on nemohol zastupovať: „Vy ste náš človek, múdry, vzdelaný, tak či by ste nezastupovali tú našu komunistickú stranu v revolučnom výbore.“ Otec zahynul cestou domov, keď sa išiel do Holíča prihovoriť za uväzneného lesáka, ktorý mal rodinu, aby ho oslobodili. Na svoj humanizmus doplatil nakoniec aj svojim životom, lebo o ňom povedali, že akou cestou žil, na takej aj zahynul. Po smrti otca sme museli lesovňu opustiť. Bývali sme v niekoľkých domoch, ale nakoniec aj (symbolicky?) v rodnom dome mamičky presne oproti miestu, kde je teraz hasičská zbrojnica s pamätnou tabuľkou.“ Toľko zo spomienok pána Dr. Františka Karasa.

Vďačnosť, a to nielen za samotnú pamätnú tabuľku, vyjadril pán Karas na slávnosti symbolickou kyticou, ktorú odovzdal pani Marte Hurbanisovej za jej húževnatosť a obetavosť pri uchovaní pamiatky svojho otca. Pamätnú tabuľku počas spomínanej slávnosti požehnal páter Ondrej Kentoš OSPPE, rektor Národnej Svätyne.

Mgr. Ľudmila Masárová

*Prajeme spokojné, láskou
a porozumením naplnené
vianočné sviatky,
v novom roku
veľa zdravia,
šťastia a úspechov*

*redakcia
Hlásnika*

História s odpočinkom

V máji tohto roku Nadácia SPP schválila žiadosť mesta o finančný príspevok vo výške 800 € pre projekt: **„Revitalizácia verejných priestranstiev v grantovom programe Regióny“.**

Projekt bol rozdelený na dve časti. Jedna je realizovaná na Námestí slobody v časti mesta Šaštín, kde bola kedysi studňa, z ktorej obyvatelia námestia čerpali pitnú vodu. Na jej

mieste sme vybudovali okrasnú studňu s kvetmi.

Druhá časť projektu - oddychová zóna sa nachádza v mestskej časti Stráže, v parku na ulici J. Donovala. Snažili sme sa dopriať oddych nielen dospelým, ale i deťom pri čítaní knížiek nachádzajúcich sa v knižných búdkach. Na strom sme zavesili domček pre hmyz, kde deti môžu sledovať, ako si chrobáčikovia nažívajú. Súčasťou projektu sú i vtáčie búdky a krmidlá, ktoré dodávajú tú správnu oddychovú atmosféru.

Hlavným sponzorom je Nadácia SPP, ktorej patrí veľká vďaka. Ďalšími sponzormi projektu sú šikovní umeleckí kováči – občania nášho mesta. Lukáš Trávníček, ktorý do projektu prispel kovanou cimburou, ktorá je súčasťou okrasnej studne a Radoslav Sloboda starší, ktorý prispel krmným držiakom pre vtáčie búdky nachádzajúce sa v oddychovej zóne. Všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na kompletnej realizácii projektu, patrí veľká vďaka. Verím, že výsledok nielen pohladí dušu, ale padne i na úžitok.

Zdenka Tomišová

MOK Kvapka pre Sedembolestnú plus Športová kvapka krvi

MS SČK Šaštín-Stráže pripravil 24. júna 2020 v spolupráci s mestom Šaštín-Stráže, NTS Bratislava a za podpory Farského úradu Šaštín-Stráže ďalší mobilný odber krvi. Tento odber bol zároveň súčasťou akcie Darujme krv, vyhráme všetci!, ku ktorej vyzývajú Slovenský olympijský a športový výbor, Nadácia SOŠV a Slovenský paralympijský výbor. Svojim sloganom vyzývajú športovú rodinu i verejnosť darovať krv v rámci kampane Športová krv. Spoločnými silami chcú pomáhať a zároveň ukázať aj jednotu športového hnutia.

Mobilný odber krvi sa uskutočnil po dlhšej prestávke v súvislosti s pandemiou COVID-19 a sprísnené opatrenia vylúčili z odberu vopred množstvo ochotných darcov krvi. Aj počas samotného odberu krvi sa dbalo na dodržiavanie prísnych hygienických opatrení. Darcom bola meraná telesná teplota, museli vyplniť pred odberom tzv. check list, ktorý priamo na mieste odberu v kultúrnom dome vyradil ešte ďalších troch prihlásených darcov. Celkovo prišlo na odber v určených časových odstupoch 25 prihlásených darcov, krv však darovalo len 19 darcov a medzi nimi boli aj traja prvodarcovia.

V mene organizačného výboru MS SČK ďakujeme všetkým spomínaným darcom (i tým, ktorí prišli a nemohli krv

darovať), ale aj sponzorom, vďaka ktorým môžeme naše odbery uskutočniť, napr. Lekáreň Na námestí, pani Dr. Jankovýchová a niektorí ďalší. Za prípravu priestorov pre odber ďakujeme zamestnancom MsÚ.

**predsedníčka MS SČK Šaštín-Stráže
Mgr. Ľudmila Masárová**

Nový mestský betlehem

Počas minuloročného vianočného obdobia zdobil naše námestie nový betlehem, ktorý k nám prilákal i mnohých ľudí z okolia. Pristavovali sa pri ňom veriaci i neveriaci, deti i dospelí... neobišiel ho asi nik bez povšimnutia.

V januári roku 2019 sa začali členovia Farskej charity v Šaštíne-Strážach zaoberať myšlienkou prípravy nového mestského betlehemu na námestí, ktorý by bol spoločným dielom i majetkom. Myšlienky nabrali svoje tempo hneď ako bez zaváhania prisľúbil pomoc s jeho výrobou pán Walter Malík z Kútov, ktorý už mal skúsenosti s výrobou betlehemu pre ich farnosť. Technický tím mesta a dobrovoľníci z Farskej charity odvieďli desiatky hodín obetavej

a detailnej práce. (Nebudem menovať konkrétnych ľudí, lebo pri tom množstve zapojených rúk by som mohla neúmyselne na niekoho zabudnúť.) Výsledkom tejto spolupráce je krásny nový betlehem, s postavami v životnej veľkosti, ktorý požehnal správca farnosti páter Martin Lehončák OSPPE 14. decembra 2019 na námestí. Slávnostnú atmosféru dňa obohatili hudobné vystúpenia, občerstvenie a príjemné decembrové počasie.

Teší nás, že toto dielo oslovilo aj neveriacich a nik nemal potrebu ho „pretvoriť“. Nech je tento nový betlehem požehnaním pre celé mesto a teší ešte mnoho generácií po nás! Srdečná vďaka všetkým, ktorí prispeli k tomuto krásnemu dielu.

Mgr. Ľudmila Masárová

Cenu TTSK v šiestich kategóriách získalo 30 osobností kraja

Župan Jozef Viskupič odovzdal 29. septembra 2020 v Divadle Jána Palárika v Trnave cenu Trnavského samosprávneho kraja tridsiatim osobnostiam, ktoré vynikajúcimi tvorivými činmi a výsledkami prispeli k rozvoju kraja v oblasti školstva, kultúry, športu, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti a občianskej spoločnosti.

Medzi ocenenými z nášho mesta boli MUDr. Anna Bajtošová a Elena Ovečková, ktorým na slávnosti osobne zablahožela primátor mesta Mgr. Jaroslav Suchánek.

MUDr. Anna Bajtošová

Ako detská lekárka sa venovala uzdravovaniu mnohých detí z nášho mesta. Je pracovitá, poctivá a svedomitá detská lekárka, ktorá má rada svojich malých pacientov a oni majú radi ju. Nespočetne veľakrát pomohla rodičom, keď za ňou prišli v čase voľna, či už to bolo vo večerných hodinách, alebo cez víkend. Nikdy neodmietla pomoc chorým rodičom alebo deťom. Mnohí sú jej za to vďační dodnes.

Elena Ovečková

36 rokov pracovala v miestnej knižnici, zúčastňovala sa mnohých kultúrnych predstavení, ktoré sama uvádzala, alebo ich svojich prednesom sprevádzala. Mnohé sobáš

a pohrebné obrady sa ešte i dnes bez nej nezaobídu. Pracovala pre ľudí všetkých vekových kategórií, organizovala besedy o knihách, zaujímavé stretnutia so spisovateľmi, čítanie rozprávok pre deti. Bola šéfredaktorkou mestského občasnika Hlásnik. Ak má niekto záujem, ešte stále je ochotná na akciách recitovať poéziu alebo prózu. Z tej jej celoživotnej lásky má aj v meste prezývku "Poézia".

Silvia Suchá / foto: TTSK

Galavečer s prekvapením

Vo veku 72 rokov v ošiali pandémie, celkom nečakane, som dostala pozvanie na galavečer v divadle Jána Palárika v Trnave.

Pozýval nás Jozef Viskupič, trnavský župan.

Galavečer bol spojený s odovzdaním Ceny trnavského samosprávneho kraja 2020, udeľovanej za osobitný prínos k rozvoju kraja a vynikajúce tvorivé činy a výsledky.

Z nášho mesta sme dostali toto ocenenie MUDr. Anna Bajtošová a ja.

Bol to krásny zážitok, stáť na javisku divadla a čakať kedy ohlásia moje meno.

Na javisku som tíško zavrela oči a premietala sa mi moja práca, všetky moje súťaže, ktorých som sa zúčastňovala, všetci spisovatelia, režiséri, výchovno-vzdelávacie programy, rozprávkové doobedlia, večery poézie, členovia - recitátori, hudobníci, s ktorými som tieto podujatia pripravovala. V duchu som si povedala: „Ďakujem Vám, moji drahí, tento večer patrí i Vám, bez Vás, sama, by som neurobila nič.“

Tento príspevok píšem 02. 11., na Deň zosnulých. Pred očami mi defilujú tí, ktorí už nie sú medzi nami: Martuška Zetochová rod. Žišková, Štefan Galba, Ivan Pobjecký...

Dnes si Vás v duchu privolávam, ďakujem Vám a modlím sa za Vás.

V duchu vidím mnoho a mnoho manželských párov, ktorým som na svadbe recitovala, prvýkrát keď som mala deväť rokov. Nevesta bola Marča Machová a ženíchom myslím Vrabec.

Pred túto funkciu ma postavil nebohý pán učiteľ Alojs Juráčka, ktorý vo mne tento talent objavil.

Ďalej vidím dlhý rad zosnulých spoluobčanov, ktorým som sa prihovárala na ich poslednej rozlúčke.

Prosto recitovanie, poézia, to bola a je moja veľká láska, a práca v knižnici, to bolo moje potešenie. Nuž, toto mi preletelo hlavou než vyvolali moje meno. A predsa sa mi nohy triasli, keď som cenu preberala.

Skoro na konci 30-tich ocenených vyhlásili meno Don Františka Reevesa, vyznamenaného In memoriam, som sa strhla.

Ale keď ja toto meno poznám, veď aj on určitým spôsobom patrí do našej obce. S jeho menom ma zoznámila nebohá priateľka Betka Melišová, ktorá osobne poznala jeho a celý príbeh o ňom.

Keď v 50. rokoch bolo prenasledovanie kňazov, Don Reeves chcel opustiť Československo v skupine Titusa Zemana a spol. Don Reeves sa musel skrývať, pretože už sa o jeho skupine vedelo.

Skrýval sa u pani Kiškovej v byte nad obchodom Hejs. Keď dom obklúčili, Don Reeves vyskočil z okna a skokom cez šopku utiekol. Na dvore ho ranili a krv sa mu valila z otvorenej rany.

Podľa všetkého bol v dobrej kondícii, pretože sa mu podarilo utiecť smerom na Stráže.

V Strážach mu v jednej rodine poskytli prvú pomoc, no báli sa ho ďalej ukrývať, pretože celej rodine by hrozilo zatknutie. V noci sa presunul na strážsky cintorín a tam prečkal určitú dobu. Nad ráno prišiel k domu Vóglových, zatukal na okno a pani učiteľka Margita Vóglová ho prichýlila.

Rozbehla sa záchranná akcia a rôznymi spôsobmi za pomoci viacerých ľudí sa ho podarilo dopraviť do nemocnice. Nuž, ale to som sa už rozpísala. Nebola by som knihovničkou, aby som Vám neodporučila prečítať si knihu. Ak sa chcete dozvedieť o živote Dona Reevesa, prečítajte si knihu, ktorú napísal Imrich Tóth - Živého ma nedostanete.

Môžem Vám prezradiť, že kniha je napísaná veľmi pútavo, nájdete v nej veľa obyvateľov z nášho mesta a ťažko sa od nej odtrhniete.

Tak ako hovorím, potešila som sa, keď som počula meno oceneného a v duchu som mu hore poslala pozdrav.

Ešte na koniec, do Trnavy nás viezol pán primátor Jaroslav Suchánek. Venoval sa nám tak, akoby viezol svoje babky, staral sa o nás a obidve nás odmenil kyticami.

Veľká vďaka, Jarko!

Elena Ovečková

LETNÉ KINO

Toto leto bolo síce teplé ale iné. Všetkých nás poznačili opatrenia súvisiace s prevenciou šírenia ochorenia Covid-19. Programové schémy viacerých grantov do ktorých sa OZ Pištáček zapojilo boli posunuté o rok, donori váhali s uvoľňovaním finančných prostriedkov, prípadne ich použili na iné aktivity súvisiace s dezinfekciou priestorov a ochrane zdravia ľudí. Financie pre náš projekt Letné kino Gazárka sa podarilo získať od dobrých ľudí za čo im chcem povedať veľké ĎAKUJEM. Cieľom projektu bolo premietnuť aspoň 5 filmov pod holým nebom v rozmedzí jún-august 2020, Vďaka sponzorom sa uskutočnili dve premietania. Možno si poviete „iba dve“ ale v podmienkach roku 2020 to považujeme za veľký úspech.

Kino zmysluplne vyplnilo voľný čas detí a mládeže počas letných prázdnin.

Mám radosť, že v kine panuje priateľská atmosféra, zbližujú sa generácie, keďže na filmy chodia rodičia s deťmi, ale aj partie tínedžerov, dospelých ľudí či ľudí mladých duchom. Do areálu amfiteátra sa vedia dostať ľudia s telesným hendikepom aj rodičia s kočíkom. Mali sme návštevníkov so spiacim bábätkom v kočíku. Projekt prispieva k rozvoju turistického ruchu v meste Šaštín-Stráže. Z predchádzajúcich ročníkov sú pozitívne ohlasy obyvateľov aj vedenia obce. Už na jar sa obyvatelia dopytujú na letné kino.

Radi by sme nadviazali na predchádzajúce ročníky aj v sezóne 2021.

Jana Ulrichová

MIKULÁŠ A VIANOCE

Ako sme prežili Mikuláša a Vianoce v roku 2019
„Už sa svätý Mikuláško na vandrovku chystá, ej nejedna topánočka svieti v okne čistá“

Veru, veru, aj deti v materskej škole M. Nešpora v časti mesta Šaštín 06. 12. 2019 s očakávaním sledovali dvere triedy, kedy príde Mikuláš a či s ním prídu aj tí obávaní čerti. 😊 A veru, tak ako každý rok, aj tento rok Mikuláš a jeho verná družina prišla potešiť (možno aj trochu postrašiť) všetky deti v našej materskej škole. Deti mu zarecitovali, zaspievali pripravené básničky a pesničky. Deti boli obdarované, pretože všetky deti „poslúchali,“ a keď aj niektoré boli trošku nezbedné, sľúbili že sa polepšia. A rovnako aj v elokovanom pracovisku na Hviezdoslavovej ulici v Strážach sa deň Mikuláša niesol v duchu radosti a dobrej nálady z pomaly sa blížiacich najkrajších sviatkov roka. Deti aj tu s veľkou nedočkavosťou, ale aj s menšími obavami očakávali, kedy k nim zavíta Mikuláš. Keďže aj tu všetky deti po celý rok poslúchali, Mikuláš ich za odmenu spolu so svojimi pomocníkmi-anjelkami obdaroval balíčkami plnými sladkých dobrôt. Na záver sa deti nezabudli poďakovať, urobiť ešte spoločnú fotografiu a poprosiť Mikuláša, aby o rok prišiel zas. A verte či neverte, on za takými úžasnými deťmi určite príde. A to aj vďaka spolupráci so ZŠ v Šaštíne-Strážach, kde na nás nezabúdajú a každoročne si pripravujú úžasný príchod Mikulášskej družiny medzi naše deti a vďaka ochote animátorov Oratka v našom meste.

„Advent, advent, štyri sviece, prvá z nich sa zatrbliece, za ňou druhá, tretia zhorí prinesieme stromček z hory. A keď štvrtá planie stíška, tešíme sa na Ježiška“

Dňa 18. 12. 2019 sa všetky deti materskej školy (aj v Šaštíne, aj v Strážach) nemohli dočkať poobedia. Vtedy v čase od 15.15 hod. prišli ich rodičia, babky, dedovia, tety, súrodenci, aby si pozreli pripravený program na „Vianočnej besiedke“. Deti sa pripravovali poctivo, pomaly od októbra-novembra, aby všetko dobre dopadlo. Pripravili si básne, piesne, koledy, scénky, tance k téme Vianoc a všetkým sa vystúpenie vydarilo. Po vystúpení sa mohli rodičia spolu s deťmi zapojiť do rôznych činností, lepili, kreslili, tvorili rôzne vianočné dekorácie, ozdoby, ikebany. Za tichého zvuku kolied ozývajúcich sa v pozadí a napečených dobrôt od mamičiek, sme tak mohli všetci spoločne stráviť krásne predvianočné popoludnie a tešiť sa z úprimnej radosti odrážajúcej sa v detských očiach. Spoločne sme si zažili príjemné prežitie sviatkov, a aby sme sa stretli zdraví a spokojní v novom roku 2020.

Pani učiteľky:

Drahomíra Klenová a Katarína Sofková

TROCHU ZASPOMÍNAME **FAŠIANGY, KARNEVAL A TRADÍCIE**V NAŠEJ MATERSKEJ ŠKOLE

Tradične organizujeme v našej materskej škole fašiangový karneval a vystúpenie „Malých Turkov“ nielen na karnevale, ale navštívime s deťmi rôzne organizácie v meste a predvedieme sa aj v uliciach nášho mesta. Tento rok, nevynímajúc, sa v piatok 21. februára 2020 zaplnili kultúrne domy v Šaštíne a v Strážach rôznymi rozprávkovými bytostami a v dobrej nálade sme oslavovali fašiangy. **Vďaka iniciatíve a veľkej ochote rodičov materskej školy** sa podarila pekná akcia – krásne a tvorivo vyzdobené kultúrne domy a bohatá tombola. **Vďaka pomoci dobrovoľníčok z Jednoty dôchodcov v našom meste a ochote Lindy Horárovej a Ľubici Bučkovej** sme mali zabezpečený aj bufet, šatňu, predaj tombolových lístkov a vstup na akciu. **Tento rok nás potešili aktivitou aj niektorí poslanci z Poslaneckého klubu nášho mesta – pani Fodorová, Ing. Medňanská, pán Filípek a Ing. Kozánek**, ktorí darovali nemalú čiastku zo svojho poslaneckého príjmu na zabezpečenie animátorskej skupiny DISCO SHOW s maskotmi pre deti na karneval – vyskúšali sme niečo nové. Prvý rok

tak zabezpečovali súťaže a zábavu nielen pani učiteľky, ale aktivitu prevzali aj animátori v Šaštíne, a aj v Strážach.

V pondelok 24. 02. a utorok 25. 02. 2020 deti z Materskej školy M. Nešpora tradične od rána vyrazili do ulíc a zapojili sa tak do udržiavania tradícií v našom meste – skákali tanec Turkov. Každoročne nás môžete vidieť v pondelok a aj utorok na námestí, kde sa stretávame aj s dospelými Turkami a dáme si spoločné „kolečko“. Tento rok nás netešil len dobrý pocit, ale aj spolupatričnosť „Mladých Turkov“, ktorí materskej škole venovali z „vyskákaného“ finančnú hotovosť pre deti. Sú to dni v roku, na ktoré sa deti pripravujú niekoľko týždňov a tešia sa už od septembra, lebo je to výsada predškolákov.

Veríme, že i napriek momentálnej situácii s prísnyimi epidemiologicko-hygienickými opatreniami a mimoriadnym stavom sa situácia do ďalších fašiangov upraví tak, že budeme môcť v týchto úžasných tradíciách s deťmi pokračovať aj v ďalšom roku. Na záver mám potrebu ešte raz poďakovať všetkým, ktorí sa aktívne zapájajú do rôznych akcií v materskej škole – je to pre naše deti a my si vážime každej pomoci **ĎAKUJEME!**

Mgr. Renata Zajíčková

Multifunkčný školský dvor v elokovanom pracovisku

Hviezdoslavova – Stráže

Materská škola sa zameriava na vyvážený rozvoj osobnosti dieťaťa po fyzickej a psychickej stránke. Snažíme sa s deťmi čo najviac času tráviť vonku, na čerstvom vzduchu – v prírodnom prostredí. Stále sme rozmýšľali, ako obohatiť školský dvor elokovaného pracoviska

aj o prvky, ktoré sú zamerané na rozvoj kognitívnej stránky dieťaťa - vnímanie, učenie, pamäť, pozornosť, imaginácia, myslenie. **Vďaka ochote a spolupráci Ing. Lucii Flajžíkovej, ktorá pracuje vo firme Volkswagen Slovakia** a má v našej materskej škole dieťa, sme vypracovali projekt na vytvorenie „učebne“ na školskom dvore. I napriek tomu, že sme sa nachádzali v mimoriadnej situácii vzhľadom k nastaveným opatreniam proti šíreniu COVID-19, sme dňa 17. 04. 2020 dostali úžasnú správu – náš projekt bol schválený a získali sme 1000€ na jeho realizáciu. Doplnili sme financie aj zo získaných 2% z daní a začali sme s realizáciou projektu. V priebehu mesiaca máj, kedy bolo školské vy-

učovanie prerušené, sme nelenili a na školský dvor pribudli tri drevené stojany na rozvoj myslenia, pamäte a vnímania detí. **Vďaka finančnej podpore Nadácie Volkswagen Slovakia sa nám opäť podaril zrealizovať projekt, ktorý bude prínosom pre ďalší rozvoj detí a taktiež obohatí výchovno-vzdelávací proces o nové prvky.**

Musíme poďakovať každému jednému, kto myslí na tých našich najmenších a ponúkne pomoc (svoju zručnosť, kontakty, finančný príspevok, 2% z daní, radu a iné) ... len vo vzájomnej spolupatričnosti a rozvoji komunity dokážeme plniť naše plány a hlavné sny. Už teraz pracujeme na ďalšom projekte.

Ivana Hájková a Mgr. Renata Zajíčková

KORONAVÍRUS OVPLYVNIL AJ NÁS

Koronavírus sa objavil znenazdajky, zmenil plány a pred-savzatia nás všetkých. Ako zhurta vhuhol do životov všetkých ľudí, jeho hrozba neobišla veru ani nás v materskej škole.

Našu MŠ sme museli dočasne zatvoriť ku dňu 11. 03. 2020 až do odvolania. Verili sme, že je to opatrenie len na nevyhnutnú dobu – jeden, možno dva týždne. No, bolo to veru na dlhšie. 😊 Prišli sme tak s deťmi o mnoho naplánovaných akcií, na ktoré sme sa tešili. Ale veríme, že si všetko vynahradíme a po skončení ohrozenia dobehne s radosťou čo sa bude dať. 😊

Nevieme, kedy príde tá chvíľa, kedy znovu budeme počuť smiech detí v našej MŠ. Museli sme sa aj my učitelia vyrovnat s touto situáciou a hľadali sme spôsoby, ako pomôcť rodičom aspoň na diaľku – rôznymi návrhmi aktivít, inšpiráciami ako byť deťom nápomocní pri ich rozvoji. Prostredníctvom stránky na facebooku sme navrhovali pre deti tvorivé a aj pohybové aktivity, vyhľadávali a posielali sme rodičom linky na obsahovo kvalitné webové sídla a aktivity vhodné pre deti predškolského veku. Dávali sme rodičom do pozornosti vhodné televízne programy a relácie,

poskytovali námety pre rozvíjanie špecifických zručností – grafomotorické cvičenia, strhanie, skladanie z papiera, hry na rozvíjanie hrubej, jemnej motoriky. Deťom sme poskytli aj pracovné zošity s ktorými pracovali v MŠ, aby ich doma naplno využili. Koronavírus priniesol aj ne-jedno pozitívum – pre nás poznanie, že musíme zapracovať na spôsobe ako nestratiť kontakt s našimi deťmi aj v situáciách, aká nás momentálne postretla. Už teraz pracujeme na spôsobe zrealizovania výchovno-vzdelávacích aktivít „na diaľku“. Veríme, že s pomocou rodičov (bez ktorých to vzhľadom k veku našich detí nepôjde) to zvládneme, a aj v takýchto mimoriadnych časoch sa nám podarí udržať vzájomný kontakt a spoluprácu.

Aktuálna situácia zasiahla nás všetkých a týka sa každého jedného z nás. Uvedomili sme si, že niekedy stačí milé slovo, povzbudenie, istota, že v tom nie sme sami a hneď je nám o čosi lepšie a ľahšie. Želáme Vám veľa zdravia, síl pri zvládaní tejto mimoriadnej a náročnej situácie, a tiež čo najviac pohody so svojimi blízkymi a rodinou. Veríme, že sa čoskoro stretneme a život pôjde zasa ako predtým. Verte, že po tom veľmi túžime. 😊

Ivana Hájková

Od štvrtka 12. marca 2020

platí na území SR mimoriadna situácia, ktorú vyhlásila naša vláda. V súvislosti so šírením respiračného ochorenia COVID-19, vyvolaného novým koronavírusom sa vyučovanie na Slovensku prerušilo do odvolania. Na začiatku si asi málokto z nás vedel predstaviť, že školy sa zatvoria na taký dlhý čas. Situácia priniesla neľahkú úlohu učiteľom, žiakom a ich rodičom.

Som učiteľka 2. ročníka ZŠ a už dva mesiace, tak ako ostatní kolegovia, sa snažím pomáhať žiakom s učením sa na diaľku. Každý učiteľ využíva formy a spôsoby, ktoré sú dostupné s ohľadom na individuálne potreby a možnosti svojich žiakov, aby čo najviac zefektívnil ich domácu prípravu. Nie je jednoduché takto pripravovať domáce úlohy. Všetci musíme brať ohľad na veľa vecí. Na jednej strane chceme, aby sa žiaci naučili čo najviac, no na druhej ich nesmieme preťažovať.

Napríklad druhák by bez pomoci rodičov ťažko všetky úlohy zvládol sám, bez nutných inštrukcií. Mnohí rodičia pracujú a nemajú možnosť sa toľko deťom venovať. Je treba si uvedomiť, že takýto spôsob výučby nie je plnohodnotný a žiaci samozrejme nemôžu, ani s pomocou rodičov, zvládnuť učivo tak ako v škole. Nejde len o kvalitu informácií, výkladu učiva či zaužívané formy a metódy výučby, ale aj o potrebné sociálne väzby a spoločenskú integráciu.

Nakoľko sme na začiatku karantény nemali žiadne inštrukcie, učitelia začali vzdelávať a posilať úlohy svojim žiakom rôznymi spôsobmi. Ja som mala už pred časom vytvorenú skupinu svojej triedy na jednej komunikačnej aplikácii, takže som to využila. Samozrejme úlohy posielam aj na

stránku školy.

Najmä na začiatku nebolo pre mňa jednoduché určiť ako a koľko učiva deti doma zvládnu. Každý má doma iné možnosti a podmienky na štúdium. Mne veľmi pomohla výborná spolupráca s rodičmi mojich žiakov a spätnou väzbou je pre mňa pravidelné a včasné posielanie domácich úloh a vzájomná komunikácia. Rodičia konzultujú so mnou prácu svojich detí a kontaktujú ma, ak je s niečím problém. Takto je moja práca oveľa efektívnejšia, za čo im ďakujem. So žiakmi som v kontakte raz do týždňa online, kde mi porozprávajú, ako sa im darí. Podľa možností a obmedzení sa snažím pomôcť, ale hlavne povzbudiť a motivovať k ďalšej domácej príprave. V mojom prípade rodičia i žiaci tiež ocenili online vyučovanie anglického jazyka, nakoľko nie každý ho ovláda.

Rada by som sa tiež vyjadrila k práci rodičov, pri vzdelávaní svojich detí. Sama som mamou dcéry štvrtáčky a syna siedmaka. Pravda je, že pre rodičov to nie je vôbec jednoduché. Učiva je veľa a deťom sa nechce. Sústrediť sa na štúdium v domácom prostredí, tiež nie je jednoduché. Na 2. stupni sú predmety ťažké a nie každý rodič vie pomôcť. V mnohých rodinách je viacej detí. Mnohí rodičia musia pracovať a do toho viacej práce okolo domácnosti, keďže sú všetci doma. Nie každý má starých rodičov, ktorí môžu pomôcť a odľahčiť od povinností.

Chcem vyjadriť podporu a povzbudenie všetkým rodičom, žiakom a učiteľom. Vydržme, a žiaci, učte sa. Verím, že už čoskoro zasadneme do školských lavíc a nabehne na bežný systém. Ja sa do školy už veľmi teším a verím, že tak isto aj vy, žiaci zo ZŠ Šaštín-Stráže.

Mgr. Michaela Bettáková

Učiteľ v dobe koronavírusu

Som učiteľkou slovenského a nemeckého jazyka na druhom stupni základnej školy. Koronavírus zastihol nepripravených nielen rodičov a žiakov, ale aj nás – učiteľov. Školy sa zo dňa na deň zavreli a my sme zrazu stáli pred otázkou ako vzdelávať deti na diaľku. Museli sme sa rýchlo prispôsobiť novej situácii, ku ktorej nám nikto nedal návod a začať hľadať spôsoby, ako sa spojiť s deťmi.

Môj učiteľský život sa v momente zmenil zo zabehnutej rutiny, kedy som vždy upachtená utekala do triedy, z triedy do zborovne, zo zborovne zase do triedy... Denne som bola v kontakte s množstvom žiakov, ktorým som sa snažila odovzdať svoje vedomosti a skúsenosti. Tak isto aj s kolegami sme sa každý deň podporovali a spoločne riešili problémy. Teraz sa musel so situáciou každý popasovať sám a každý po svojom. U každého učiteľa prebieha toto dištančné vyučovanie inak, aj podľa toho, aké má kto podmienky.

Vzhľadom na to, že aj môj kontakt s kolegami je momentálne obmedzený, nemôžem písať za ostatných, ale môžem popísať môj pracovný deň. Osobný kontakt musel dočasne nahradiť počítač. Moja práca teraz spočíva v zadávaní poznámok, vysvetlení, úloh a zadaní žiakom cez internet. Keďže doma máme iba jeden počítač (musím sa oň deliť s manželom a so synom), pracujem až večer. Ďalším dôvodom je, že mám dve deti, ktorým sa v priebehu dňa musím venovať. Preto každý večer sadám k počítaču a podľa rozvrhu pripravujem podklady na ďalší deň. Často mi to zaberie nemálo času. Následne ich posielam na stránku školy, kde si žiaci úlohy nájdu. Žiakom zadávam úlohy podľa témy, ktorú práve preberáme. Často ich žiadam, aby mi vypracované cvičenia poslali na mail alebo

na messenger, aby som mohla vyhodnotiť, ako doma pracujú a ako dané učivo pochopili. Keď zistím, že majú s učivom problémy, skúšam im ho vysvetliť znova a opäť ho „na ďalšej hodine“ precvičujeme. Denne ich vyzývam, aby ma v prípade akýchkoľvek nezrovnalostí kontaktovali, čo samozrejme platí aj pre rodičov.

Každý žiak má doma, pochopiteľne, iné podmienky, čo zohľadňujem. Niektorí sa ozývajú denne, iní menej. Som rada, že s nimi môžem byť v kontakte aspoň takouto formou. Na maily sa snažím odpovedať, no keďže učím SJL – 3 triedy a NEJ – 4 triedy (dokopy asi 130 žiakov), nedá sa reagovať vždy hneď. Denne moju mailovú schránku zaplavajú desiatky mailov. Žiakov hodnotím slovnou a snažím sa pritom prihliadať na objektívne príčiny menšej úspešnosti. Pri výučbe si pomáhám rôznymi dostupnými internetovými stránkami a prezentáciami. Keďže nemôžeme písať diktáty v škole, posielam deťom linky na stránku: diktáty online, kde si môžu pravopis precvičiť zábavnejšou formou. V tejto situácii sa viac orientujem na písanie slohových prác, najmä u deviatakov.

Myslím, že deti sa rýchlo prispôbili vzniknutým okolnostiam, snažia sa a spolupracujú. Učebné látky zvládajú veľmi dobre. Snažím sa z tematických celkov vybrať to, čo je pre deti podstatné a nevyhnutné. Myslím pri tom aj na rodičov, aby ich prípadná pomoc deťom doma zaťažila čo najmenej a chcem im poďakovať za výbornú spoluprácu. Hovorí sa, že všetko zlé je na niečo dobré a že táto situácia by mohla byť posunom vo vzdelávacom systéme a viesť tak k inovatívnej výučbe. Necháme sa prekvapiť, čo nám budúcnosť prinesie. V tejto chvíli si prajem zdravie pre nás všetkých, aby sme sa mohli opäť vidieť v školských laviciach.

Mgr. Petra Daňková

Vzdelávanie v základnej škole Šaštín-Stráže

počas druhej vlny pandémie očami riaditeľa

Dodatok

Prvá vlna pandémie, ktorá nás postihla v šk. r. 2019/2020 bola pre nás poučením.

Preto sme cez letné prázdniny realizovali údržbu a inováciu počítačov v triedach a v počítačových učebniach. Pripravovali sme sa na zavedenie elektronickej triednej knihy. V septembri sa uskutočnilo aktualizčné vzdelávanie učiteľov zamerané na používanie edupage a elektronickej triednej knihy. Od 7.9.2020 sme začali viesť pedagogickú dokumentáciu elektronicke.

Následne učitelia absolvovali školenia ohľadom používania online výučby, ktoré nám v konečnom dôsledku boli nápomocné od 27.10.2020, kedy II. stupeň žiakov ZŠ prechádzal na dištančné vyučovanie. Samozrejme, prinieslo to veľa problémov, ako pre žiakov, tak aj pre učiteľov, ktorí

si na nový spôsob online výučby museli zvyknúť. Nie vždy bola PC technika dokonalá, spoľahlivá a samozrejme nie všetci žiaci mali potrebné počítačové vybavenie. Preto im museli pomáhať rodičia, za čo im patrí veľká vďaka. Žiakom zo sociálne slabšieho prostredia, bola umožnená výučba od 15.11.2020 v priestoroch ZŠ. Mysleli sme aj na žiakov, ktorí sa chcú vzdelávať a majú problém s PC technikou. Umožnili sme im v jednotlivých triedach za pomoci p. učiteľa školskej PC techniky zúčastniť sa na online vyučovaní. Táto doba je náročná, preto všetci pevne dúfame, že sa žiaci vrátia do školských lavíc a učitelia za katedry, aby sme mohli vyučovať prezenčne, na čo sme boli zvyknutí.

**Ing. Ľubomír Galuš,
riaditeľ ZŠ Šaštín – Stráže**

Naše vyučovanie v čase pandémie

Školy boli zatvorené, triedy prázdne ako pred prázdninami... Žiaľ, prázdniny to ešte neboli. Zaskočila nás pandémia koronavírusu. Takúto situáciu mnohí z nás nikdy nezažili. Avšak život sa neskončil, nezastavil. Bolo treba nájsť spôsob, aby moje deti, žiaci 1. B triedy, zvládli všetko to, čo potrebujú vedieť v prvom ročníku.

Samozrejme, som zadávala deťom domáce úlohy na internetovú stránku našej školy. Pravidelne mi rodičia posielali, ako ich deti vypracovali domáce úlohy.

Avšak...len takýto postup nestačil. Pre malé deti je veľmi dôležitý kontakt s ich pani učiteľkou, druhou školskou mamou. Tiež im chýbali ich kamaráti, s ktorými šantia počas prestávok, smejú sa, komunikujú.

Preto som s mojou triedou zvolila online vyučovanie. Keďže najdôležitejšie je, aby sa prváci naučili čítať, písať a počítat, na online hodinách som sa zamerala na vyučovanie slovenského jazyka a matematiky.

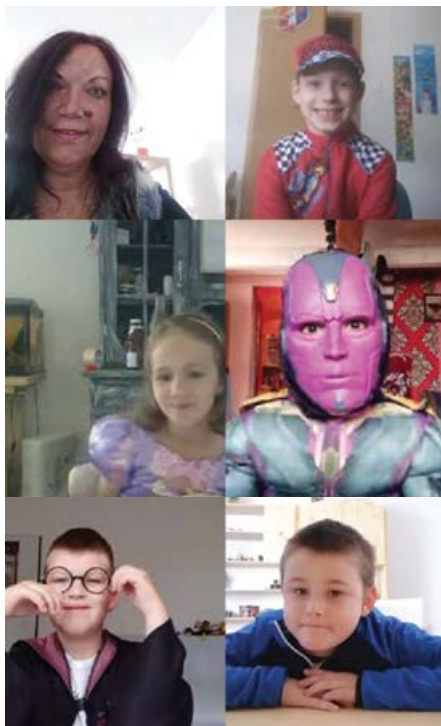
Každé vyučovanie malo tri časti. V prvej časti sme riešili príklady z matematiky, v druhej sme preberali nové písmená, čítali texty. V poslednej časti sme zase písali písmená, slová, vety. Tiež je dôležité využívať medzipredmetové vzťahy. Preto sme na vyučovaní opakovali napríklad farby, čísla, pozdravy, názvy zvieratiek, ovocia a pod. po anglicky. Aby bolo vyučovanie pre deti aj zábavné, raz do týždňa ho tematicky meníme. Tak sme mohli mať pyžamové učenie, kovbojské, trampské, indiánske, rozprávkové, šašovské. To bola zábava, keď deti videli pani učiteľku s červeným nosom....

Popri učení sme nezabudli ani na rôzne aktivity, ktoré by sme mali bežne v škole.

Počas veľkonočných sviatkov sme mali domáce tvorivé dielne, na ktorých deti spolu s rodičmi vyrábali veľkonočné dekorácie, maľovali kraslice.

Pri príležitosti Dňa Zeme žiaci kreslili obrázky, vypracovávali pracovné listy. Mysleli sme aj na naše mamičky, ktorým deti vyrobili krásne srdiečka a nezabudli im napísať, ako veľmi ich ľúbia.

Samozrejme, online vyučovanie by sa

nedalo urobiť len z mojej vlastnej iniciatívy. Treba k tomu aj zánietenosť a spoluprácu všetkých rodičov.

Počas takéhoto núteného učenia sa z nás všetkých stal super kolektív. Viem, že rodičom na ich ratolestiach naozaj záležalo, venovali sa im stopercent-

ne. A rodičia zasa aspoň takýmto spôsobom videli, ako sa ich deti zapájajú do vyučovania, ako ho zvládajú, mali možnosť si porovnať schopnosti svojho dieťaťa s ostatnými spolužiakmi.

Pevne verím, že aj keď bola táto situácia ťažká, moji prváci ju hravo zvládli. Tešíme sa, že sme opäť zasadli do školských lavíc. Deti zase behali a smiali sa cez prestávky, hrali futbal v telocvični, predbiehali sa v školskom bufete. A možno raz, keď vyrastú, budú na to, ako sa učili online so mnou spomínať a prenášať na ďalšie generácie. Som presvedčená, že mám tých najlepších žiakov, tých najlepších rodičov, akých som si mohla želať. Fráza SPOLU TO ZVLÁDNEME mala v tomto prípade zmysel.

Mgr. Iveta Ryčovská

Blahoželanie k 90. narodeninám

Milý pán Rafael Menšík,

život sa podobá knihe a múdry človek premýšľa pri jej čítaní, pretože vie, že ju môže čítať iba raz. Vaše krásne okružle jubileum je malým zastavením pri jej čítaní. Všetko, čo do nej zapisujete, zostane v srdciach najbližších a budete si môcť povedať, že život stál za to, pretože ste ho žili pre **Vašu rodinu** a pre **Vaše mesto**. Svedčí o tom Vaša dlhoročná tvorba v Hlásniku, fotodokumentácia zaujímavostí nášho mesta a história, ktorej sa s nadšením venujete.

Chceme Vám poďakovať a zároveň zablahoželať k Vášmu významnému životnému jubileu veľa zdravia, šťastia, božieho požehnania a ešte veľa tvorivých dní.

**Vedenie mesta
a redakčná rada Hlásnika**

Vyučovanie počas koronavírusu

Volám sa Dagmara Poláková a som učiteľka matematiky na druhom stupni ZŠ v Šaštíne-Strážach. Začiatkom marca sa na Slovensku vyskytol koronavírus, v dôsledku čoho zatvorili všetky školy. Nikto z nás nebol na vzniknutú situáciu pripravený, preto sme začali hľadať spôsoby ako učiť na diaľku. Matematika patrí medzi hlavné predmety, v rozvrhu bola zastúpená každodenne. Nechcela som, aby naši žiaci poľavili, a tak som sa s nimi spojila čo najskôr, cez messenger. Pridali si ma do rôznych skupín, kam som posielala úlohy, návody na riešenie úloh, vypočítané príklady. Neskôr som tieto zadania a úlohy začala posilať na stránku našej ZŠ, aby sa žiaci mohli dostať k úlohám čo najjednoduchšie, aby boli prístupné všetkým.

So žiakmi komunikujem hlavne cez messenger a e-mail a to počas celého roka. Ak niekto potrebuje pomôcť s úlohami, vždy sa dohodneme akým spôsobom to bude, niekedy stačí len poradiť, poslať podrobnejšie návody na výpočty alebo cez video-hovor. Nie od všetkých mám spätnú väzbu, snažila som sa osloviť všetkých, no bohužiaľ nájdu sa aj takí, ktorí nereagujú, vypracované úlohy neposielajú. Našťastie je ich len pár a ani u týchto žiakov to nevzdám a budem sa snažiť nejakým iným spôsobom ich osloviť, aby začali pracovať. Musím pochváliť niektorých rodičov a žiakov, ktorí aj v tejto neľahkej situácii dohliadajú na svoje deti, pracujú poctivo a svedomito, posielajú mi vyriešené úlohy aj tie, ktoré nie sú zadane. Dokonca jedna mamička fotí a prilepuje do skupiny na messengeri zadania úloh aj z ostatných predmetov pre žiakov, ktorým to nejde otvoriť. Komunikujem s rodičmi, žiakmi, ak je nejaký problém snažíme sa ho čo najvhodnejšie riešiť. Často sa vyzývam žiakov, aby mi napísali čo potrebujú, či všetkému rozumejú. Nie vždy im idú odoslať úlohy, tak hľadáme vhodné spôsoby aby sa úlohy dostali k danému vyučujúcemu.

Som mama dvoch detí, ten mladší je teraz také malé „lepidielko“ na mamičku, čo som doma a ten starší je prvák na ZŠ, to znamená, že aj on dostáva každý deň úlohy od svojej pani učiteľky, aj s ním sa musím učiť – kontrolovať ho. Ako toto všetko stihnúť? Nedá sa oddeliť škola, deti a domácnosť. U nás fungujeme od siedmej hodiny (niekedy aj skoršie) do jedenástej večer. Pokiaľ nevolám alebo nepíšem so žiakmi, venujem sa synom alebo varím, pečiem, upratujem. Keď sa náhodou vyberieme von na dvor, nadýchať sa čerstvého vzduchu, vždy mám pri sebe mobil, ktorý mi stále „pípa“ od žiakov, čo mi posielajú úlohy alebo niečo potrebujú. Dokonca aj v noci o pol dvanástej mi dievčatá z ôsmej triedy poslali úlohy. Vôbec mi to nevaďí, som rada, že máme takýchto študentov, ktorí pracujú. Večer, keď už sú deti okúpané, uložené v posteli, si konečne ja môžem sadnúť k notebooku a chystať ďalšie úlohy, príklady, pracovné listy a v klude odpovedať na e-maily, na ktoré som cez deň nestihla odpísať. Som vďačná, že máme internet, že sa vieme spojiť so žiakmi, že môžeme komunikovať, ale radšej by som bola, keby sme už fyzicky mohli nastúpiť do školy. Milí rodičia, žiaci, zdravie je pre nás všetkých prvoradé, dúfam, že keď už nebude hroziť ochorenie, sa budeme môcť vrátiť do školských lavíc a venovať sa naplno vyučovaniu.

Úsmev pre Sofiu

Pomoc druhému je tým najušľachtilejším ľudským činom. Potvrdilo to aj charitatívne podujatie s názvom Úsmev pre Sofiu, ktoré sa uskutočnilo 16. februára popoludní v Kultúrnom dome Šaštín.

Podujatie nieslo podtitul Fašiangové tradície v regióne a pripravili ho Špeciálna základná škola, Základná škola, Materská škola a Centrum voľného času Beťárik

v Šaštíne-Strážach pod záštitou primátora mesta Jaroslava Suchánka a skvelého športovca - paraolympionika Radoslava Malenovského. V programe si verejnosť mohla pozrieť fašiangové tradície v Šaštíne aj Strážach a nechýbala ani hudba, spev a tanec z okolitých obcí, ako Borský Mikuláš, Štefanov, Smolinské, Čáry, Kuklov či Kúty, ktorými obce predstavili svoje vlastné fašiangové zvyklosti. Víťaným doplnkom podujatia boli fašiangové špeciality - jaterničky, klobásky, oškvarky či iné dobroty, ktoré pripravili členky Jednoty dôchodcov a ZO SZŤP Šaštín-Stráže. Výťažok zo vstupného išiel na zakúpenie kompenzačných pomôcok pre malú Sofiu.

Treba ešte pripomenúť, že toto podujatie bolo také úspešné aj vďaka dobrovoľníkom a bolo súčasťou grantového programu Búrame bariéry Nadácie ZSE a Asociácie pomoci postihnutým, ktorí v rámci projektu finančne podporili podujatie. Úspešným ukončením podujatia bol večerný kultúrny program - predstavenie divadelnej skupiny XY z Rovenska, ktorá zahrála veselohru „Súsedova zahrádka“ a pobavili všetkých prítomných. Divadelníci celé vstupné venovali do zbierky. Konečná suma, ktorá sa vyzbierala bola 2752,02 eur. Symbolický šek odovzdal rodičom ešte pred večerným predstavením primátor mesta Jaroslav Suchánek.

Úsmev pre Sofiu je už tretím charitatívnym podujatím, ktoré sme zorganizovali pre deti trpiace handicapom. Začali sme v Kútoch v roku 2018 charitatívnym podujatím Búrame bariéry pre Šimona, v roku 2019 v Borskom Mikuláši - Postavme Ninku na nohy a tento rok Úsmev pre Sofiu. Všetky podujatia považujeme so Silviou Macovou za veľmi úspešné, lebo naozaj príspevok padol na úrodnú pôdu. Vždy sa našli ľudia, ktorí ochotne podali ruku a pomohli s organizáciou a realizáciou podujatia, tiež tí, ktorí prispeli do zbierky, lebo vďaka nim, budú mať deti s handicapom možno o máličko ľahšiu cestu k zlepšeniu svojho zdravotného stavu.

**Autor: Hana Komorná – organizátorka projektu
a riaditeľka CVČ zo srdca ďakuje**

Táborové leto v CVČ Beťárik

Centrum voľného času v Šaštíne-Strážach aj napriek určitým obmedzeniam, ale s veľkým nadšením, pripravilo a zrealizovalo zopár letných aktivít.

Prvotnou náplňou letnej činnosti boli tábory denné aj jeden pobytový. Deti a my s nimi sme zažili kopec zážitkov na **Dancecampe**, **Sportcampe** a počas **Indiánskeho leta**. Prišli deti nielen zo Šaštína-Stráží, ale aj z okolia a nebolo ich málo. Výlety, hry, súťaže športové aj zábavné, tvorivé dielne, tancovanie aj angličtina upútali pozornosť táborníkov. Dancecamp, ako hovorí názov bol plný tanca, piesní a angličtiny. Tiež nechýbal ani výlet na Magic Ranch do Čarov a na záver turnusu minikoncert.

Indiánske leto praskalo vo švíkoch, preto boli tri skupiny a prišli pomôcť aj animátorky. Čierni bizóni, Rýchle šípy a Červení orli pripravili totem, vyrobili indiánsky úkryt, tomahawky, čelenky, náhrdelníky, amulety a indiánske pončo. Malí indiáni aj výletovali do ZOO v Bratislave, kondíciu si precvičili v Trnavskom lanáči a v indiánskom viacboji.

Sportcamp bol posledný denný tábor v augustovom termíne. Tu bola podmienka bicykel a „fyzička“ sa dostavila následne. Basketbal, florbal, spartánske hry, jazda zručnosti na bicykli, cyklotúra na Tomky a návšteva JUMParény, mnohé hry k tomu dali trošku zabráť, ale všetci to zvládli a domov odchádzali s pohármi víťazov.

Na pobytový tábor sme sa vydali na **Králiky** spolu z Centrom voľného času Klokan z Bratislavy. Spolu sme navštívili hrad v Slovenskej Ľupči, spoznávali okolie, Banskú Bystricu a vrch Urpín spolu s návštevou hvezdárne. Spánie v stane a stráženie táborovej vlajky sa stalo obľúbenou atrakciou ako aj návšteva lanového parku v Tajove. Nádherné prostredie, hľadanie a objavovanie tajomnej tajovskej kopy ako aj mnohé hry, či karneval boli súčasťou nášho programu.

Tábory skončili a nám sa podarilo medzitým v spolupráci s mestom a kultúrnou referentkou Zdenkou zorganizovať v RO Gazárka **Letný blšák** a historicky prvú výstavu **Expozíciu umeleckých diel pod holým nebom**, ktorej sa zúčastnilo viacero miestnych vystavovateľov. Na výstave návštevníci mohli vidieť a obdivovať obrazy maľované rôznymi technikami, fotografie a dekorácie. Svoje práce predstavili aj deti zo Základnej umeleckej školy v Šaštíne-Strážach ako nádejní umelci v meste.

Leto skončilo a my sme sa pripravili pokračovať ďalej v príprave podujatí v novom školskom roku 2020/2021 a v záujmovej činnosti. Do ponuky sa dostali aj nové záujmové útvary: turistický krúžok Beťárik na cestách, Čítanie zábavou, Ozdob seba a vyzdob okolie, Pohybové hry pre deti od 3 rokov, Loptové hry 13 plus, Stolný tenis a bedminton. Tiež sme oslovili mladých teenagerov od 13 rokov, ktorí sa prihlásili ako dobrovoľníci do CVČ.

Od 12. októbra 2020 bola činnosť CVČ pozastavená na základe Rozhodnutia Ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR. Dištančnou formou prebieha činnosť len ZÚ fit joga.

Súčasnú situáciu nevieme nijako ovplyvniť, ale už sa nevieme dočkať, kedy budeme pokračovať v činnosti priamou zážitkovejšou formou.

Mgr. Hana Komorná, riaditeľka CVČ

Je nám ľúto, ale vzhľadom na GDPR, ktorý sa vzťahuje na ochranu osobných údajov, nemôžeme zverejňovať spoločenskú kroniku, tak ako ste boli zvyknutí po iné roky.

Ďakujeme za pochopenie.

Fotografovanie, to nie je len záľuba ... Lukáš Trefilík

Kedy si začal s fotografovaním, cítil si, že je to v tebe, alebo si len postupne fotografoval a zistil, že ťa to baví?

Už od detstva som cítil, že k umeniu, ako takému, mám veľmi blízky vzťah.

V časoch, keď mobilné telefóny a počítače boli nedostatkovým tovarom v našich končinách, venoval som všetku svoju pozornosť maľovaniu, od ktorého som sa dostal k fotografii. Je to vlastne celkom prirodzený vývoj, pričom si dovoľm mierne parafrázovať názor kontroverzného fotografa Roberta Mapplethorpa, ktorý prešiel od výtvarného umenia práve k fotografii: Ak by Michelangelo mal možnosť fotografovať, prečo by sa zdržiaval maľovaním? 😊 Tým sa samozrejme nechcem ani v najmenšom porovnávať s maestrom Michelangelom, chcem len ozrejmiť podstatu evolúcie. Každopádne láska k maľovaniu je u mňa aj naďalej aktuálna.

Tvoj prvý fotoaparát si mal odkedy?

Prvý fotoaparát v skutočnosti nebol môj, ale bol to filmový kompakť môjho otca, ktorý som vždy tajne kradol a fotil s ním, pričom prevažným objektom týchto fotografií bol utekajúci otec, ktorý sa mi ho vždy snažil zobrať. 😊

Svoj „skutočný“ prvý fotoaparát som dostal na Vianoce, keď som mal asi 6-7 rokov a používal som ho až do doby, než sa nezasekol. Zaujímavé je, že od tej doby som vystriedal veľké množstvo fotoaparátov, pričom tento je jediný, ktorý mi zostal v „zbierke“ do dnes – ešte donedávna slúžil ako foto-pomôcka aj môjmu synovi, ktorého fotografia taktiež oslovila. 😊

Rodinné fotografie robíme asi všetci, ako sa formovalo tvoje fotografovanie?

U mňa to bolo trochu iné, mňa fotografia už od detstva ťahala skôr do ulíc, kde som sa pokúšal fotiť všemožné zátišia a architektúru. Svoj prvý vyvolaný film si pamätám veľmi dobre – boli tam samozrejme aj rodinné zábery, ale najväčší počet snímok tvorili zábery Baziliky z rôznych uhlov.

Vždy som rád fotil všetko to, čo vo mne vzbudzovalo záujem, či už estetický alebo emocionálny, ale zlomovým okamihom mojej fotografickej dráhy sa stal rok 2012. Pamätám si to veľmi dobre, nakoľko to bolo náročné obdobie, kedy mi zomrel otec a ja som bol v rovnakej dobe hospitalizovaný po komplikáciách z operácie. Bolo tam veľa emócií, ktoré som potreboval odventilovať, preto som sa začal venovať fotografii v každej voľnej chvíli, či už prostredníctvom štúdia fotografie, alebo samotného fotenia.

Začal som navštevovať rôzne fotokurzy, až som sa dostal k spolupráci so slávnym slovenským fotografom Robertom Vanom, ktorý mi bol vzorom a od tejto doby aj fotografickým mentorom. Robert je známy predovšetkým módnou fotografiou a fotografiou aktu, pričom počas svojho pôsobenia spolupracoval s takými hviezdami ako sú Cindy Crawford, Claudia Schiffer, Claudia Cardinale, Naomi Campbell, Michael Douglas a ďalší, takže som si nemohol vybrať lepšie.

Aj keď to nebol môj primárny zámer, vďaka Robertovi som sa dostal k fotografovaniu aktu a od tej doby je to môj elementárny fotografický žáner. Nie však kvôli prezeraniu nahých dievčat, ako by si mnohí mohli myslieť 😊. Fotografia aktu mi dala do fotografického života skutočne veľa, pomáha fotografovi učiť sa narábať a komunikovať nielen s modelkou/modelom, ale predovšetkým pomáha pri cibrení zručností akými sú napríklad rešpektovanie osobného priestoru, vnímanie estetickej, a hlavne, budovanie vzájomnej dôvery medzi fotografom a modelom.

Myslím si, že v tomto som sa skutočne našiel, pričom v mojich aktografických začiatkoch bol publikovaný môj prvý rozhovor pre slovenský web-magazín, potom prišli ďalšie zaujímavé úspechy a v roku 2015 som sa stal ambasadorom fotografickej značky Fujifilm pre žáner akt. Nasledovali ďalšie rozhovory pre uznávané magazíny ako napríklad Foto-Video, ako aj spolupráce pri realizácii mojich vlastných workshopov na Slovensku a v Čechách.

Aké fotografovanie je tvojmu srdcu najbližšie a prečo?

Na túto otázku sa nedá jednoznačne odpovedať, pretože mám záľubu len v určitej fotografii. Za dobu môjho pôsobenia som si obľúbil niekoľko rôznych žánrov, či už akt, portrét, módu, abstrakt..., preto nedokážem určiť jasného favorita. Avšak, aj dnes veľmi rád oddychujem pri foto-prechádzkach mestom, kedy fotím bežný život na uliciach, ako aj architektúru, čo mi v podstate zostalo už od detstva.

Máš svoju naj fotografiu?

Nemám, pretože na tú dokonalú stále čakám. ☺ Každý fotograf, ktorý chce byť úspešný, sa celý život učí nové postupy a techniky. Bolo by trochu naivné myslieť si, že fotografiu, ktorá vznikla pred xy rokmi bude obdivovať celý život. Mám však veľa obľúbených fotografií, ktoré mi buď pripomínajú prácu so zaujímavými ľuďmi, sú mi spomienkou na príjemné miesta a chvíle, alebo sú také, pri ktorých som sa úspešne naučil používanie nových fotografických techník.

Neviem či to máš ako svoje zamestnanie? Ak nie vedel by si si predstaviť, že to je tvoje zamestnanie?

V dnešnej dobe sa už samozrejme venujem aj komerčnej fotografii, avšak fotografovanie aké také je pre mňa stále určitým spôsobom meditácie a zábavy, preto si aj svoj čas rozvrhujem medzi zákazkové a relaxačné fotenie tak, aby mi nehrozilo vyhorenie, pretože každá práca môže nakoniec zovšednieť a tomu sa snažím vyvarovať. Takže áno, venujem sa napríklad svadobnej fotografii, zákazkovej fotografii aktu, tehotenskej fotografii, fotil som napríklad aj reklamné fotografie slovenskej futbalovej reprezentácie U21, pod vedením trénera Pavla Hapala, avšak zo zákaziek sa najradšej venuje realizácii workshopov aktu (tu by som sa chcel poďakovať aj Frederikovi Packovi a Chateau Villa Anna za pomoc a ústre-

tovosť pri realizácii mojich „šastínskych workshopov“). V podobnom duchu by som chcel pokračovať aj naďalej, avšak nebránim sa žiadnym novým výzvam. Ďakujem za rozhovor a želám ti do budúcnosti i naďalej veľa kreatívnej tvorby, rodinnej pohody a teším sa možno niekedy na výstavu fotografií či obrazov v tvojom rodnom meste.

Silvia Suchá

História pamätníka Jana Amosa Komenského na nádvorí školy v Strážach

Na historickej fotografii z nádvorja školy v Strážach bolo vidieť nedefinovanú bustu v pozadí fotografujúcich sa učiteľov a správcom školy F. Voglom. Pri získavaní informácií do monografie mesta nám nikto z pamätníkov nevedel bližšie povedať o akú bustu sa jedná. Až teraz v časopise Záhorie č. 2/2020 nám pán P. Brezina priblížil zasa kúsok histórie z tejto školy. Strážska ľudová škola sa stala zásluhou učiteľa Ľudovíta Tritomského miestom metodických inštrukcií učiteľov regiónu a pôsobenia praktikanťov – študentov učiteľských ústavov. Škola mala vzorovú zeleninovo-ovocnú záhradu a parčík. Ten sa núkal pre sochársku výzdobu. Ľudovít Tritomský neskôr už riaditeľ školy sa rozhodol požiadať sochárov horickej školy o vy-

hotovenie podobnej busty J. A. Komenského, akú darovali Skalici, ale nenašiel medzi nimi dostatočnú podporu. Svojej myšlienky sa nevzdal. Nakoniec bustu vytvoril miestny živnostník, maliar a natierač, zručný amaterský umelec Matej Krchňavý a podstavec kamenár František Kališ, ktorý vytvoril aj čiernu venováciu – dedikačnú dosku s textom: „Nášmu najdokonalejšiemu vzoru veľkému učiteľovi a vychovávateľovi v hlbkej úcte venujú učitelia a žiaci tunajšej školy. Stráže n. Myj., dňa 28. ríjna 1930.“ Pamätník J. A. Komenského odhalili 28. októbra za prítomnosti vedúceho školského skalického inšpektorátu a delegácie odbočky Zväzu slovenských učiteľov so sídlom v Holíči. Slávnostným rečníkom bol iniciátor pamätníka Ľudovít Tritomský, ktorý ocenil príspevky učiteľov a detských ochotníkov strážskej i šastínskej školy. Náklady na pamätník boli hrazené z väčšej časti zo vstupného z divadelných predstavení, ktoré Ľudovít Tritomský viedol.

Skalický a strážsky pamätník J. A. Komenského mali podobné osudy aj pri ich odstránení. Protičeské nálady medzi členmi miestnych organizácií Hlinkovej slovenskej ľudovej strany

a Hlinkovej gardy viedli k nariadeniu pamätníky odstrániť. Podstavec pamätníka ležal dlhé desaťročia na školskom dvore a bustu J. A. Komenského v tichosti skryli v školskom kabinete. Pamätník sa však v školskej záhrade v Strážach nepodarilo opäť postaviť, hoci sa o to Ľudovít Tritomský usiloval. Busta sa nachádzala v minulosti v kabinete budovy strážskej školy a po jej integrácii v budove ZŠ Šaštín-Stráže. Dnes už o jej ďalšom osude nič bližšie nevieme...

spracovala Silvia Suchá

Testovanie v našej obci

V dňoch 31. 10. a 01. 11. sa uskutočnilo celoplošné testovanie v našom meste. Takáto akcia sa uskutočnila prvý krát nielen u nás, ale vlastne v celej republike.

Bola to veľká akcia, na ktorej bolo treba veľa dobrovoľníkov, zdravotníkov, hasičov, policajtov, vojakov a všetkých pracovníkov mestského úradu.

Počasie bolo nepriaznivé, sychravé a takmer počas celých dvoch dní pršalo.

Treba poďakovať týmto všetkým ochotným ľuďom, že sa podieľali na takejto akcii, v toľkom nečase.

V obvode č. 1 Stráže za sobotu pretestovali 627 ľudí a za nedeľu vyše 200.

V sobotu som sa testovania zúčastnila aj ja, nakoľko, ako mnohí viete, každé ráno sprevádzam Vaše deti a vnúčatá cez prechod do školy.

V televíznych správach som počula, že starých, tehotné ženy a onkologických pacientov budú uprednostňovať. Nuž ale veľmi som sa prekvapila, keď ma dvaja občania surovým spôsobom vrátili naspäť. Ja viem, že ľudia sú nervózni, netrpezliví, ale predsa si myslím, že vždy mať treba úctu k veku.

Úprimne by som preto chcela poďakovať hasičovi, pánovi Tomášovi Danielovi, ktorý si ma zastal a potvrdil mi túto informáciu, že ľudia nad 65 rokov majú prednosť.

Napriek tomu som sa vrátila naspäť, ale i tak mu ďakujem za jeho ľudský prístup.

autor: Elena Ovečková

Tatranská Lomnica hotel SASANKA

V čase od 29. 06. - 04. 07. 2020 sa naši členovia JDS Šaštín-Stráže zúčastnili pobytu vo Vysokých Tatrách v hoteli Sasanka - v Tatranskej Lomnici priamo pod Lomnickým štítom. Všetci boli veľmi spokojní, chválili si pobyt, počasie, príjemný personál, super vzduch, krásne vychádzky, vynikajúcu stravu a úžasný oddych. Každý si plánoval výlet sám niekto išiel do Popradu, niekto do Košíc, niekto do múzea, väčšina na túru, ale aj na chodník korunami stromov, niekto do jaskyne a niekto na horskú dráhu. Dovoľte mi poďakovať našej krajskej predsedníčke pani Fabianovej a našej okresnej predsedníčke pani Jamríškovej - len vďaka nim sa mohli naši členovia zúčastniť tak super pobytu. Určite je to ideálne miesto na oddych. Dokladám ďalšie fotografie a ešte som sa dozvedela, že naše dievčatá sa stretli v Tatrách s primátorom mesta Šaštín-Stráže Mgr. Jaroslavom Suchánkom - viď dôkaz fotografia.

autor/foto: Mária Vizváryová, predseda JDS

Výlet na bicykloch

Každý rok v mesiaci máj usporadúvame výlet na bicykloch k Panne Márii a do rekreačnej oblasti Tomky. Nebolo tomu inak ani v tomto roku, len sme boli pekne vyzbrojení rúškami a dezinfekciou. Na našej nálade to vôbec neubralo a strávili sme spolu krásne chvíle v prírode. O milé zážitky nebola núdza, tiež boli malé nehody, ale to patrí k výletu. Prišli sme síce troška unavení, ale dobrý pocit s pekne stráveného dňa v kruhu svojich priateľov z Jednoty dôchodcov Šaštín-Stráže bol super.

autor/foto: Mária Vizváryová, predseda JDS

Vysoké Tatry – sanatórium Tatranská Kotlina

V mesiaci august sa naše členky JDS Šaštín-Stráže a členky JDS Kúty zúčastnili kúpeľnej liečby v našich veľhorách. Sú to kúpele s dotáciou štátu. Je to len malá vzorka, pretože v tomto roku sa na kúpeľnej liečbe v sanatóriách len z našej JDS zúčastnilo vyše 20 členov. Mohli si oddýchnuť, načerpať nové sily a hlavne prísť na krásne miesta, nájsť si nových priateľov a spolu si zaspomínať na mladé časy. Všetkým sa veľmi páčilo a niektorí sa už teraz hlásia na budúci rok.

**autor/foto:
Mária Vizváryová,
predseda JDS**

Jednota dôchodcov v krízovom roku 2020

Tento rok sme začali optimisticky a to želaním na facebookovej stránke našej organizácie ešte krátko pred príchodom nového roku: „V novom roku Vám prajem to, čo človek najviac potrebuje – zdravie. To, čo márne hľadá – šťastie a to, bez čoho sa nedá žiť – lásku!“ Svoju činnosť sme zahájili dňa 07. 01. 2020 ako vždy v našom klube v Bazilikone na námestí, kde sme spoločne ešte raz privítali nový rok 2020 a zaželeli sme si navzájom veľa zdravia, šťastia, lásky, pokoj v duši a všetko len to naj v roku 2020.

Január sme začali tak ako minulý rok výzvou zbierky pre útulok v našom meste - Záchraný koráb - v mestskom rozhlase i v našom klube a to: Plánujete novoročné upratovanie, máte doma nepotrebné veci ako plachty, uteráky, deky, návnlečky, koberce? Všetci dobre vieme, že pes je najlepším priateľom človeka, pretože dáva takú lásku, ktorú inde nenájdete a to úprimnú, čistú a nezištnú. A preto si Vás dovoľujeme požiadať o láskavosť pre útulok v našom meste môžete prispieť aj finančne na veterinárne ošetrovanie. Vopred Vám všetkým srdečne ďakujeme. Výsledok našej výzvy bol prijatý s úplne úžasným ohlasom. Do zbierky sa okrem našich dôchodkýň zapojili i mladšie ročníky – ďakujeme. V mesiaci február sme po dohode s CVČ Beťárik zahájili pre nás skôr narodených kurz na obsluhu počítača, programov Word, Excel a ako používať Internet. Išlo nám to, sme šikovní. Aj keď začiatky sú vždy ťažké, ale my sme to nevzdali. Ples dôchodcov okresu Senica sa tento rok konal dňa 08. 02. 2020 v Dome kultúry Senica. Záujem o lístky bol výnimočný – zúčastnilo sa nás 17 členov. Hudba bola ako vždy perfektná – kapela Rubín, hodnotné veci v tombole boli inšpiráciou a veru sme vyhrávali jednu cenu za druhou. Krásne vyzdobená sála, výborná hudba a perfektná spoločnosť len umocnili náš super zážitok z plesu dôchodcov a už teraz sa tešíme na budúci rok. V tomto mesiaci sa uskutočnila i akcia, ktorej výťažok bol určený na zakúpenie kompenzačných pomôcok pre Sofiu. Akcia mala príznačný názov: „Úsmev pre Sofiu“. My sme tiež prispeli svojou troškou, a to predajom fašiangových šišiek – bolo ich 120 ks, vďaka patrí pani Rozálii Slovákovej – šišky chutili, predali sa všetky. I ja som ich kúpila, aby som ochutnala, ale hlavne pre moje vnúčatka – boli vynikajúce. Večer v Kultúrnom dome Šaštín vystupovala divadelná skupina XY z Rovenska s veselohrou „Súsedova zahrádka“. My sme zakúpili pre našich dôchodcov 20 lístkov s tým, že kto si lístky kúpil, tak po predložení vstupenky mu boli peniaze vrátené v klube v plnej výške. Predstavenie bolo plné humorných situácií zo života a hlavne z nášho Záhoria. V piatok 21. 02. 2020 išli členky Jednoty dôchodcov p. Anna Kovaničová, Mária Dostálová, Rozália Slováková, Jolana Černá, Viera Rundová, Elena Šedivá, Jozefa Hološková a Anna Poliačiková do príjemnej spoločnosti našich detičiek z materskej školy v Šaštíne i v Strážach a to na maškarný ples. Pomáhali

pri predaji tomboly, v šatni a všade tam, kde bolo treba – len tak na okraj – veľmi sa tešili. Tiež i naša organizácia Jednoty dôchodcov prispela darčekom do tomboly. Záver mesiaca februára patril „fašangu“ respektíve fašiangovému posedeniu v klube na námestí, kde sme si zaspomínali a zaspievali piesne z našej mladosti: „Zakát Jožka Šubřík žiu ten do šenku ráť chodziu“, alebo „Šenkeričko má miuá nalej mi holbu vína, šak já ti ho zaplatím, aš sa z vojny navrátim“.

Čo nás veľmi potešilo, prišli naši speváci a zatancovali sme si aj s našimi „turkami“. Na stoloch boli šišky, boží milosci, očka, pagáče, zázvorníky, štrúdle a iné dobroty. Mali sme i druhú milú návštevu, a to predstaviteľov strany SMER: Ing. Vladimíra Kocourka, Ing. Antona Mošaťa a Michala Danihela. Spev, tanec a dobrá nálada sa niesla celým klubom. Našu radosť umocnila i správa o schválení 13. dôchodku, ktorá bola privítaná veľkým potleskom. Tak ako každý rok, tak i tento, náš súbor SENIOR svojim spevom vítal občanov v časti Stráže pred volebným okrskom číslo 1 za sprievodu dvoch harmoník a po obede zase spev znel pred volebným okrskom číslo 2 a 3. Zazneli piesne našich starých mamičiek: „V záhradôčke pod oblôčkom tam je lavička..., Tá strážanská dedina..., Naše mesto na Záhorí Šaštín-Stráže volá sa“ a rôzne iné známe pesničky. Potešila nás reakcia mnohých našich obyvateľov, ktorí išli do volebných miestností, že nešetřili slovami chvály, ba i potleskom. Mesiac marec 2020 už nebol naplnený veľkou radosťou. Tešili sme sa na oslavu MDŽ, ktoré mala usporiadať kultúrna komisia mesta, ale ktoré sa už neuskutočnili na odporúčanie hygieny a boli zrušené všetky hromadné akcie, medzi nimi i naša výročná členská schôdza v Kultúrnom dome Šaštín. Tieto opatrenia platia stále. Bolo nariadené nosenie rúšok na tvár – tu nám pomohol pán primátor mesta Mgr. Jaroslav Suchánek, ktorý nám zaslal rúška, ale ani my sme nezaháľali a naše šikulky sa podľa návodu z internetu dali tvoriť rúška. My ako organizácia sme objednali tiež 50 ks rúšok a pomohli sme aj organizácii JDS, ktorá nás požiadala o pomoc a zaslali sme jej 25 rúšok. Veľkonočné sviatky boli poznamenané výskytom epidémie Covid-19, všetci sme sa snažili zostať vo svojich domácnostiach. Cez našu facebookovú stránku som poslala našim členom pozdrav k veľkonočným sviatkom: Nech Vás Ježišovo víťazstvo naplní nádejou a silou do všetkých životných skúšok a zápasov! Krásne a požehnané Veľkonočné sviatky zo srdca praje výbor Jednoty dôchodcov Šaštín-Stráže. V tej dobe som sa snažila dávať na našu stránku poučenia, hodiny nákupu pre nás dôchodcov, fázy uvoľňovania nastolených opatrení a tiež pekné zábery z hudobnej produkcie a plánovania akcií, ktoré sme museli nechať neuskutočnené. Ale my sa nevzdávame a určite si ešte naše plány uskutočníme.

autor/foto: Mária Vizváryová, predseda JDS

Táborák na Gazárke

Táborák sa vydaril - ďakujem - super akcia, len tak ďalej, sme radi, že Vás máme, aspoň niekto sa venuje nám dôchodcom - takéto a tiež iné pochvalné slová boli našou odmenou dňa 04. 09. 2020 na táboráku na Gazárke. Dobrá nálada, všetci sme boli na správnej vlne a to : konečne sa stretnúť, porozprávať sa, zaspievať si a tiež si zatancovať. Teší nás, že medzi nás prišli naši hostia a to poslanci Mesta Šaštín-Stráže, naši kamaráti z JDS Borský Mikuláš a veľkú zásluhu na dobrej nálade mal náš spevácky súbor SENIOR - ďakujeme. Všetci sme boli radi - celý výbor JDS Šaštín-Stráže, pretože iba ich zásluhou bolo všetko ako má byť - pochvala patrí celému výboru. Tiež musíme poďakovať nášmu sponzorovi a to Urbáskemu združeniu Šaštín za prípravu a dovoz dreva. Veľké ďakujem patrí nášmu kamarátovi - kameramanovi Jozefovi Veteškovi za krásne video. Jozef si "JEDNIČKA".

Všetky hygienické predpisy boli dodržané, dezinfekcia rúk, štamprla dobrej slivovičky a tiež každý obdržal rúško na tvár. Už teraz sa tešíme na ďalšiu akciu.

autor/foto: Mária Vizváryová, predseda JDS

Prehliadka speváckych súborov seniorov okresu Senica

V mesiaci september 2020 sa konala prehliadka speváckych súborov seniorov okresu Senica na ktorej nemohol chýbať náš súbor SENIOR Jednoty dôchodcov ZO Šaštín-Stráže, ktorý pôsobí v zložení: vedúca súboru Anna Bakičová, harmonika Paľko Raffaseder a Ing. Ladislav Marafko, ozembuch Jozef Tokár, speváci Oto Ožvoldík, Gitka Gazárková, Vierka Rundová, Emília Raffasederová a Marta Reháková.

autor/foto: Mária Vizváryová, predseda JDS

Expozícia umeleckých diel

Bola to výzva, ktorú uverejnilo Mesto Šaštín-Stráže v spolupráci z CVČ Beťarik. Samozrejme, že sme túto výzvu museli prijať, pretože i v našich radoch Jednoty dôchodcov ZO Šaštín-Stráže sa nachádzajú a rozvíjajú svoj umelecký talent naši členovia a to Edita Vetešková, Ing. Ladislav Marafko, Oto Ožvoldík, Dušan Waldecker – ktorí posledne menovaní sa pre neprítomnosť v meste nemohli zúčastniť. Bolo to úžasné a nádherné popoludnie 1. augusta 2020 v areáli kempu Gazárka.

Naša organizácia JDS Šaštín-Stráže samozrejme bola zastúpená dvomi našimi umelcami a to Editou Veteškovou a Ing. Ladislavom Marafkom. Ich diela nám sú známe, pretože tvoria výzdobu nášho klubu JDS. Akcia sa páčila, čo bolo možné vidieť na tvárach účastníkov. Pochvala patrila nielen našim umelcom, ale najmä organizátorom tejto akcie.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na tejto vydarenej akcii a prajeme im veľa ďalších super nápadov na rozvoj kultúry v našom meste.

autor/foto: Mária Vizváryová, predseda JDS

Deň vojnových veteránov 11.11.2020

Je veľa dní, ktoré si v priebehu roku pripomínáme, ale tento parí k tým významným z hľadiska historického aj novodobého. Na Slovensku je evidovaných 32 495 vojnových hrobov z prvej a druhej svetovej vojny, v ktorých je pochovaných asi 160 - tisíc vojakov. Každý vojenský cintorín je pietnym miestom, kde sú uložené ostatky vojakov, ktorí zomreli pri plnení vojenských povinností v boji alebo na následky zranení utržených v bojoch, prípadne chorôb, ktoré vojenský konflikt priniesol. Symbolom spomienky na padlých vo vojne sa stali červené maky. Na pamiatku padlých sa každý rok rozozvučí Zvon mieru presne 11. novembra o 11 hodine a 11 minúte. Česť ich pamiatke! Venujme im tichú spomienku a minútu ticha. Ďakujeme.

autor/foto: Mária Vizváryová, predseda JDS

ZO SZTP Šaštín-Stráže rok 2020

Rok 2020 sme zahájili Novoročným posedením pri hudbe. Do tanca aj na počúvanie hral Marek Daniš.

Na akcii „Úsmev pre Sofiu“ sme piekli zákusky a koláče, ktoré sa na akcii predávali. Chceme sa týmto poďakovať členkám, ktoré piekli a pomohli tak prispieť na dobrú vec. Výročná členská schôdza sa uskutočnila dňa 01. 03. 2020. Privítali sme hostí: Ing. Vladimír Kocourek, Mgr. Jaroslav Suchánek, Mgr. Ľudmila Masárová - predsedníčka Miestneho spolku Červeného kríža, Mária Vizváryová - predsedníčka Jednoty dôchodcov v Šaštíne-Strážach a páter Juraj Tirpák. V kultúrnom programe vystúpili deti z tanečnej skupiny „ŠandS“ pod vedením Dariny Kubinovej a spevácky súbor „Sedmohlások“ pod vedením Marcela Žáka. Tento rok bol rokom volebným, a tak sme volili novú predsedníčku našej organizácie. Jednohlasne sme zvolili pani Júliu Ulrichovú. Poďakovali sme pani Lujze Kuníkovej, ktorá bola odmenená medailou SZTP za dlhoročnú obetavú prácu v organizácii. Ďakovné listy dostali aj členky Rady SZTP: Margita Člunková, Vlasta Hroznová, Rozália Malíková a Ľudmila Vajčiová. Novej predsedníčke želáme hlavne veľa zdravia a veľa úspechov v práci.

Po otvorení klubu v lete nás navštívil lektor pán Stenbaur – bylinkár, ktorý nám veľmi pútavo rozprával o bylinkách a ich liečivej sile.

Športové hry sme mali na Gazárke za účasti 48 členov. Privítali sme poslankyňu mestského zastupiteľstva Mgr. Kristínu Pöstenyi, ktorá odovzdala ceny víťazom.

Aj tento rok sme sa zúčastnili púte v šaštínskom lese pri kaplnke Sedembolestnej Panny Márie.

OC SZTP v Senici usporiadalo Senickú barličku, na ktorej p. Rozália Malíková v prednese poézie získala pekné tretie miesto. Srdečne gratulujeme!

V bazilike sme zdobili oltár na dožinkovú slávnosť.

OZ Handmade by Šaštín-Stráže, ZO SZTP a Jednota dôchodcov usporiadali v dňoch 19. 09. a 20. 09. 2020 výstavu Krásy jesene v kultúrnom dome. Členovia týchto organizácií prezentovali svoje ručne vyrobené dekorácie a úrodu zo záhrad. Bola to ukážka šikovnosti a tvorivosti. Ďakujeme!

V ďalšej našej práci nás zastavila pandémia COVID 19. Je nám to ľúto, že nemôžeme usporiadať žiadne akcie. Želáme týmto všetkým obyvateľom mesta Šaštín-Stráže veľa pevného zdravia a síl na zvládnutie tejto ťažkej situácie.

Vianoce, čas rodiny,
čas tepla, čas dobrých skutkov,
čas radosti, čas prekvapení,
lebo sa narodil Kristus.

Príjemné prežitie vianočných sviatkov, veľa zdravia, šťastia a úspechov v Novom roku 2021 želá ZO SZTP.

autor/foto: za Radu ZO SZTP Margita Člunková

Veselá spomienka na starého otca

Starý otec nášho rodáka Antona bol vo Viedni klenotníkom. Mal psíka Broka, ktorý mu pri práci robil spoločnosť a často pri ňom odpočíval na svojom červenom vankúši. Starý otec ho mal rád, a tak sa rozhodol, že mu urobí obojok, do ktorého vložil niekoľko drobných diamantov a postupne, keď mu pri práci nejaký zvýšil, tak mu ich tam postupne pridával. O obojok mala dokonca záujem i jedna zo zákazníčok, ale starý otec ho nechcel predáť.

Čas plynul, až do jedného dňa, keď ktosi v dome na Maria strasse zabudol zatvoriť bránu a práve v tom čase išla okolo pouličná fenka. Brok nelenil, a ta ho za ňou. To nastal v rodine pohyb. Všetci tí, ktorí mali zdravé nohy na čele so starým otcom, utekali chytať Broka. A podarilo sa im to až pri Prátri. Odvtedy Brok naďalej robil spoločnosť starému otcovi, ale už pripútaný retiazkou. Ved' čo keby náhodou...

**zaspomínal: Anton Macháček
spracovala: Silvia Suchá**

Október je mesiac úcty k seniorom

Natrhám si kvety pod lesom na stráni,
Vám starí rodičia kytičku do dlaní.
Hoc vlas Vám šedivie a zrak sa zakalí,
prijmite od nás najkrajšie pozdravy...

1. október je medzinárodný deň seniorov na celom svete! Úcta k starším by mala byť samozrejmosťou či už v rodine, na pracovisku alebo v dopravných prostriedkoch, jednoducho všade. Starší človek je predovšetkým skúsený človek. Svojimi životnými skúsenosťami a cennými radami môže obohatiť život rodiny a byť jej oporou a príkladom. Stalo sa už tradíciou, že sa každoročne v októbri akosi viac skloňuje slovo senior, dôchodca, starší občan. Je to pekný zvyk, ktorý by sa nemal stať jednorazovou akciou. Pripomíname si zásluhy starších v tento mesiac, ale naša úcta im patrí po celý rok. Po celý rok by sme mali pomáhať riešiť ich sociálne, zdravotné, občianske i spoločenské problémy.

Myslime na to nielen v tomto mesiaci. Kto sa naučí vážiť si šediny, nemusí sa báť, že zostane v starobe nepovšimnutý. Nájdime si preto všetci čas, vlúdne slovo a preukážme im úctu - zaslúžia si ju.

Pretože nie je možné tuto úctu preukázať tak, ako sme robili každý rok a to stretnutím v dome kultúry, kde sme poďakovali za všetko našim starenkám i deduškom za všetku ich lásku, trpezlivosť, pekné rozprávky, za všetko, čo pre nás robia po celý rok a popriať im veľa pevného zdravia i lásky od svojich najbližších. My JDS Šaštíň-Stráže chceme srdečne zablahoželať naším členom - jubilantom, ktorí sa v tomto roku 2020 dožili krásnej 80-ky. Preto si dovoľím aspoň touto cestou srdečne pozdraviť pani Emíliu Hercogovú, pani Annu Menšíkovú a pani Annu Gavroňovú. Veľa zdravia, šťastia, lásky v kruhu svojich najmilších Vám dievčatá zo srdca prajeme.

Mária Vizváryová

Andela milovaná a nenávidená občanmi Stráží

V čase keď šaštínske panstvo aj Stráže vlastnila rodina Caborovcov boli na vodnom hrade (Óvar Saswar) medzi Šaštínom a Strážami ubytovaní úradníci šaštínskeho panstva aj s rodinami. Na tomto hrade bývala aj rodina úradníka, ktorá mala dcéru Andelu. Toto dievča ako dieťa nemala nič na robote, a tak chodievala do Stráží, kde sa priateliť s deťmi jej veku. Bola veselá, rozumná, a preto si ju jej rovesníci obľúbili. Roky ubiehali a z dievčaťa vyrástla pekná dospievajúca deva, ktorá sa stále so svojimi rovesníkmi stretávala. V tých časoch nebola povinná vojenská služba, ale chodievali verbíri verbovať – chytať mladých mládenčov, pretože rakúske cisárstvo potrebovalo stále viac nových vojakov. Keď prišli verbovať na šaštínske panstvo, tak boli ubytovaní na vodnom hrade, kde mali prichystané miestnosti. Tam zatvárali aj zverbovaných – chytených mládenčov. Zo začiatku dávala Andela vždy vedieť mládencom zo Stráží, aby si dali večer pozor na verbírov, pretože každého mládenca, ktorého chytili zobrali na vojnu. Ubehlo niekoľko rokov a Andela sa zalúbila do kapitána verbírov. Aby si ju kapitán viac všimol, tak mu prezrádzala, kde sa skrývajú mládenci zo Stráží. Stávalo sa, že všade, kde sa schovali, či na cintoríne alebo v sklepe hostincov, všade ich prenasledovali. Už boli z toho nešťastní. Keď sa im podarilo schovať pod strechu zemana a dohodnúť sa s ním, že dva roky mu budú slúžiť, tak ich verbíri nemohli zobrať na vojnu. V tých časoch sa bolo na vojne až 10 rokov, mnohí zahynuli alebo sa vrátili domov zmrazení. A tak meno Andela v obci Stráže bolo na dlhé roky strašne nenávidené a neoblúbené.

zaspomínal: Peter Trnka

Cholera na Šaštínskom panstve

Veľkým zdravotným problémom v 18 stor. boli epidémie moru. Najpovestnejšou sa stala epidémia cholery v roku 1831, ktorá síce trvala krátko, ale priniesla značné obete na životoch ľudí.

Na Šaštínskom panstve vypukla cholera začiatkom augusta 1831, kedy žilo na panstve 19 200 ľudí, z ktorých ochorelo 3 318. Nákaze podľahlo 1 817 ľudí. Najviac postihnuté boli Kúty, kde zomrelo až 271 osôb, v Šaštíne 238 a v Dojči 190 osôb. Proti cholerové opatrenia boli prísne. Každá obec si musela najať 4-6 opatrovateľov chorých a 2-3 hrobárov. Ďalej musel byť v každej obci zvláštny cintorín obohnaný širokými priekopami. Chorým bolo nariadené sústrediť sa do jedného domu, aby sa nákaza nešírila. Chorí si museli zobrať svoje periny a veľmi chudobným bol richtár povinný zabezpečiť slamu na ležanie. Cholera tiež veľmi skomplikovala vykonávanie poľných prác, strihanie oviec a pod. I cez všetky proti epidemické opatrenia ľudia zomierali, napr. i šaštínsky strážca stajní Václav Čech, bištavský strážca teliat Jozef Glokura, najdúch Jozef Zajíček, hájnik Pavol Morávek a sluha, ktorý mal na starosti kone, Martin Lídek. Na panstve bol nedostatok octu ako dezinfekčného prostriedku, málo bolo dosák na zhotovovanie truhiel a mäsa pre obživu obyvateľov. Chýbali aj lekári. Viedenské riaditeľstvo žiadalo zriadiť na panstve špitál (nemocnicu), ktorý však pre predsudky obyvateľstva zostal prázdny, hoci mal izbu s niekoľkými posteľami, hlavne pre cudzincov. Okrem iného ostali panstvu na starosti siroty po zomrelých rodičoch spolu 12, ktorým bolo treba zabezpečiť bývanie, šatstvo a stravu. Aj napriek tomu, že správa Šaštínskeho panstva sa snažila všemožne zabrániť šíreniu epidémie, nedostatok lekárov, neznalosti liečenia a tiež nedôvera obyvateľstva voči liečebným metódam spôsobili značné straty na životoch.

spracoval: Štefan Ovečka

TJ Slovan Šaštín-Stráže

V prvom rade mi dovoľte sa poďakovať všetkým tým, ktorí prispeli svojou prácou pre TJ Slovan Šaštín, mestu a sponzorom. Chcem poďakovať našim fanúšikom, ktorí počas všetkých zápasov boli našim jedným hráčom navyše, čo bolo pre naše mužstvo super výhodou a zároveň vytvárali výbornú atmosféru nielen doma.

Ďalej sa chcem poďakovať našim hráčom od najmenších až po našich dospelých, ktorým patrí veľká vďaka za predvedené výkony a za zodpovedne plnenie pokynov od trénerov. V blízkej budúcnosti sa udejú personálne zmeny vo vedení, členovia budú informovaní. Prajem nášmu futbalu len a len to dobré, všetkým hlavne pevné zdravie.

Vyhodnotenie nedokončenej jesennej časti ročníka 2020/2021 (dôvod Covid-19 a s ním následné opatrenia):
Jednotlivé kategórie:

A-mužstvo:

V ročníku 2020/2021 sa naše mužstvo umiestnilo na **1. mieste** pod vedením A. Suchého a jeho asistenta M. Kovára. **Najlepším strelcom** jesennej časti sa stal **Filip Bartal** s počtom strelených gólov 7.

Tabuľka: VI. liga dospelých MO-ObFZ SE, sk. B

P.Č.	Klub:	Počet zápasov	Výhry	Remíže	Prehry	Skóre	Body
1	TJ Slovan Šaštín-Stráže	10	7	3	0	24:9	24
2	TJ Spartak Šaštín-Stráže	10	6	2	2	30:13	20
3	FK TJ Kúty	10	6	1	3	33:27	19
4	TJ Družstevník LNV	10	5	2	3	23:13	17
5	ŠFK Štefanov	10	5	1	4	24:17	16
6	TJ Kopčany	10	4	1	5	16:26	13
7	ŠK Baník Čáry	10	3	2	5	21:25	11
8	TJ Sokol Borský Mikuláš	10	3	1	6	13:23	10
9	TJ Slavoj Mor. Sv. Ján	10	2	2	6	14:25	8
10	FK Borský Sv. Jur	10	1	1	8	12:32	4

U19 (dorast):

V ročníku 2020/2021 sa naše mužstvo umiestnilo na **3. mieste** pod vedením J. Mošaťa.

Tabuľka: VI. liga-dorast U19 MO-ObFZ SE, sk. B

P.Č.	Klub:	Počet zápasov	Výhry	Remíže	Prehry	Skóre	Body
1	TJ Kopčany	7	5	1	1	25:20	16
2	TJ Nafta Gbely	7	5	0	2	23:16	15
3	TJ Slovan Šaštín-Stráže	6	4	0	2	30:13	12
4	FK TJ Kúty	6	2	2	2	23:12	8
5	ŠK Baník Čáry	7	2	2	3	24:17	8
6	TJ Slavoj Mor. Sv. Ján	7	2	1	4	15:25	7
7	TJ Spartak Šaštín-Stráže	odstúpené					
8	TJ Družstevník Unín	odstúpené					
9	TJ Sokol Borský Mikuláš	6	0	0	6	6:43	0

U15 (starší žiaci):

V ročníku 2020/2021 sa naše mužstvo umiestnilo na **1. mieste** pod vedením J. Kečkeša a jeho asistenta M. Herdu.

Tabuľka: IV. liga-žiaci U15 ObFZ SE, sk. B

P.Č.	Klub:	Počet zápasov	Výhry	Remíže	Prehry	Skóre	Body
1	Slovan Šaštín-Stráže	7	6	1	0	58:9	19
2	TJ Sokol Borský Mikuláš	9	6	0	3	33:12	18
3	TJ Družstevník Radimov	8	5	2	1	34:9	17

P.Č.	Klub:	Počet zápasov	Výhry	Remíže	Prehry	Skóre	Body
4	FK TJ Kúty	8	5	1	2	23:10	16
5	TJ Slavoj M. Sv. Ján	7	4	0	3	30:20	12
6	FK Borský Sv. Jur	9	3	2	4	24:35	11
7	TJ Kopčany	7	2	0	5	11:31	6
8	TJ Družstevník Unín	7	1	0	6	13:27	3
9	TJ Baník Brodské	8	0	0	8	5:78	0

U13 (mladší žiaci): IV. liga MLŽ U13-ObFZ SE

V ročníku 2020/2021 sa naše mužstvo umiestnilo na **1. mieste** pod vedením J. Kečkeša a jeho asistenta M. Herdu.

Tabuľka: IV. liga-MLŽ U13-ObFZ SE

P.Č.	Klub:	Počet zápasov	Výhry	Remíže	Prehry	Skóre	Body
1	TJ Slovan Šaštín-Stráže	9	7	0	2	80:19	21
2	TJ Sokol Borský Mikuláš	8	6	1	1	50:17	19
3	TJ Nafta Gbely	8	6	1	1	44:16	19
4	TJ Chvojničan Radošovce	8	4	0	4	42:22	12
5	FK TJ Kúty	8	4	0	4	36:29	12
6	TJ Družstevník Senica, časť Kunov	8	1	0	7	13:64	9
7	TJ Družstevník LNV	9	0	0	9	7:105	0

U11 (staršia prípravka): U11 MO ObFZ SE, sk. B

V ročníku 2020/2021 sa naše mužstvo umiestnilo na **1. mieste** pod vedením J. Skokánka a jeho asistentov M. Danihela, S. Fránery.

Najlepšími strelcami v jesennej časti sa stali Š. Skokánek s počtom strelených gólov 35, T. Stanický 33, D. Kocák 30.

Tabuľka: U11 MO ObFZ SE, sk. B

P.Č.	Klub:	Počet zápasov	Výhry	Remíže	Prehry	Skóre	Body
1	TJ Slovan Šaštín-Stráže	10	10	0	0	158:4	30
2	TJ Nafta Gbely	9	8	1	0	96:22	25
3	TJ Iskra Holíč	10	8	0	2	51:20	24
4	FK TJ Kúty B	10	4	2	4	33:44	14
5	TJ Slavoj Mor. Sv. Ján	8	4	1	3	29:48	13
6	TJ Kopčany	8	3	0	5	21:33	9
7	FK TJ Kúty A	9	2	1	6	49:51	7
8	FC Sekule	8	2	0	6	17:77	6
9	FK Borský Sv. Jur	9	2	0	7	18:83	6
10	TJ Baník Brodské	9	0	0	9	14:104	0

U9 (mladšia prípravka): U9 MO ObFZ SE

V ročníku 2020/2021 sa naše mužstvo umiestnilo na **7. mieste** pod vedením O. Havlíčka.

Najlepšími strelcami v jesennej časti sa stali Adam Havlíček s počtom strelených gólov 24, Filip Horák 23, Jakub Holický 9.

Tabuľka: U9 MO ObFZ SE

P.Č.	Klub:	Počet zápasov	Výhry	Remíže	Prehry	Skóre	Body
1	FK TJ Kúty	8	8	0	0	133:36	24
2	FK Smrdáky	8	7	0	1	121:53	21
3	TJ Iskra Holíč	8	6	1	1	99:39	19
4	ŠK Petrová Ves	7	6	0	1	83:77	18
5	TJ Družstevník Hlboké	8	6	0	2	43:43	18
6	TJ Družstevník Sobotište	9	5	1	3	76:47	16
7	TJ Slovan Šaštín-Stráže	7	5	0	2	69:42	15
8	FK Senica	8	4	0	4	99:78	12
9	ŠFK Štefanov	8	3	0	5	70:78	9
10	TJ Chvojničan Radošovce	9	2	0	7	65:93	6
11	TJ Družstevník Senica, časť Kunov	8	1	0	7	46:59	3
12	TJ Družstevník Radimov	9	1	0	8	68:124	3
13	TJ Nafta Gbely	9	1	0	8	38:131	3
14	TJ Slavoj Mor. Sv. Ján	6	0	0	6	19:129	0

Od 1.1.2020 fungujú dva oddiely (Turistický a Šípkarský) pod záštitou TJ Slovan Šaštín-Stráže. Bližšie informácie o Turistickom oddiele Vám predstaví predseda René Bün-ger a o Šípkarskom oddiele tajomník, kronikár Vojtech Pra- chár.

V mene TJ Slovan Šaštín-Stráže sa chceme poďakovať zosnulému p. Otovi Polákovi za dlhodobú pomoc pri šaš- tínskom futbale a zaželať Úprimnú sústrasť celej rodine.

Ing. Igor Daniel

ŠÍPKARSKÝ ODDIEL

Tento oddiel sme založili pred štyrmi rokmi s cieľom stráviť príjemné chvíle s kamarátmi.

Od 1.1.2020 fungujeme pod záštitou TJ Slovan. Hráme so steelovými šípkami (s ostrým hrotom). Počas roku pravidelne usporadúvame viacero otvorených turnajov (novo- ročný, veľkonočný, letný, hodový či vianočný) v rôznom formáte. Jednotlivci 501 doubleout, turnaj dvojíc, double in/doubleout.

Naša história je na našej fb stránke, kde sme pôsobili na rôznych turnajoch. Spomeniem napríklad Darts Slovak open v Šamoríne, niekoľko turnajov v Prahe, Skalici a na- šom meste.

Zloženie je nasledovné:

predseda: Jozef Pobjecký

podpredseda: Viktor Mikulík

tajomník, kronikár: Vojtech Prachár

Ostatných členov budeme postupne predstavovať.

Na záver radi prijmem nových členov do nášho oddielu.

Kontakt: osobný na horeuvedených členov. Oznam bude aj na fb stránkach.

Dovoľte nám si zaželať krásne chvíle a spolu strávený čas.

Vojtech Prachár

TURISTICKÝ ODDIEL

Turistický oddiel obnovil tento rok svoju činnosť. S prvotnou myšlienkou založiť turistický oddiel v našom meste prišiel ešte v septembri 2013 po početnom výstupe na Kri- váň z Troch studničiek pán Pavol Sobiehard st. Na rázcestí nám začalo husto snežiť, zdolať náš národný vrch nebolo možné. Tak isto sa nášmu Paľkovi zdolať zákernú chorobu nepodarilo a bohužiaľ sa vzniku Turistického oddielu ne- dožil. Pri každom výstupe si ho uctieame a venujeme mu tichú spomienku. Tento rok je tých výstupov pomenej na- koľko opatrenia (COVID-19) nám to nedovolili.

Zloženie turistického oddielu:

predseda: René Bün-ger

podpredseda: Miroslav Repiský

tajomník, kronikár: Zdenko Nemec

Ostatných členov Vám postupne predstavíme.

Naším cieľom je vytvoriť nové turistické, náučné chodníky poprípadе rallycyklokross do budúcnosti. Našou úlohou je a bude s členmi turistického oddielu čistiť, udržiavať už vzniknuté trasy a celkovo prírodu a spolupracovať s klu- bom slovenských turistov (K.S.T.).

Na záver radi prijmem nových členov do nášho oddielu.

Kontakt: osobný na horeuvedených členov. Oznam bude aj na fb stránkach.

Dovoľte nám si zaželať krásne chvíle a spolu strávený čas v prírode.

René Bün-ger

Oznam redakcie

V Hlásniku budeme prinášať informácie len z posledných mesiacov pred jeho uzá- vierkou z dôvodu aktuálnosti. Ostatné udalosti, oznamy, texty a články budú prístup- né cez webstránku mesta Šaštín-Stráže. Môžete ich aktuálne priniesť buď osobne do mestskej knižnice, alebo zaslať na adresu: kniznica@mestosastinstraze.sk aj s foto- grafiami.

Vydavateľ nezodpovedá za obsah a informácie obsiahnuté v inzercii. Anonymné prí- spevky neuverejňujeme, zaslané príspevky nevraciam. Doporučuje sa rozsah člán- ku maximálne na 1/2 A4, prípadne na pokračovanie. Redakcia si však vyhradzuje prá- vo na neuverejnenie článku, ak je jeho obsahom osočovanie či urážky a jeho úpravu po pravopisnej a slohovej stránke. Zodpovednosť za obsah zverejnených písomných alebo fotografických materiálov nesie autor. Hlásnik sa roznáša do poštových schrá- nok každej domácnosti v našom meste.

Z finančných dôvodov nemôžeme uverejňovať dlhé zoznamy sponzorov. Prosíme organizácie, aby si tieto poďakovania realizovali inou formou. Články neprešli jazy- kovou úpravou.

Redakcia vám ďakuje za porozumenie.

**HLÁSNIK – informačný občasník
MsÚ Šaštín-Stráže
Ročník XXI. - číslo 1/2020**

Vydáva Mestský úrad Šaštín-Stráže.

Zaregistrované na Okresnom úrade Se- nica, evidenčné číslo: 3234/09.

Adresa redakcie:

Mestská knižnica, Hviezdoslavova 4, 908 41 Šaštín-Stráže, tel. číslo 034/6592 464.

E-mail: kniznica@mestosastinstraze.sk

Redakčná rada: Jana Labašová, Silvia Suchá, Mgr. Martina Smolinská, Mgr. Ľudmila Menšíkova, Frederik Packa, Mgr. Kristína Pöstenyi.

Foto na obálke: Silvia Suchá.

Grafická úprava, tlač: Tlačiareň LUNA, Moravský Svätý Ján

IČO vydavateľa: IČO 00 310 069

Sídlo vydavateľa: Alej 549,

908 41 Šaštín – Stráže

Medzinárodné štandardné číslo seriálu (ISSN) 2454-0862

Doc. MUDr. Štefan Litomerický, CSC.

bol jeden zo zakladateľov a priekopníkov slovenskej geriatrickej a gerontologickej. Narodil sa 02.10.1927 Stráž nad Myjavou, zomrel 16.1.2020. Po skončení štúdia na lekárskej fakulte v Bratislave začala praco-

vať v liečebni TBC a respiračných chorôb v Horných Lefantovciach, kde sa začal zaoberať rehabilitáciou pacientov s pľúcnych chorobami. Na pozvanie prof. Virsika prišiel v roku 1958 pracovať do Ústavu Tuberkulózy a respiračných chorôb (UtaRCh) na katedru TBC a respiračných chorôb. Súčasne pôsobil ako jeho primár rehabilitačného oddelenia. Demografický vývoj ukázal potrebu prípravy odborníkov starostlivosti o starých ľudí. Preto bola v roku 1972 vytvorená subkatedra geriatrickej ILF a nasledujúci rok vznikla v UtaRCh-u

klinika geriatrickej, ako prvá v bývalom Československu. Docent Litomerický sa stal jej prvým vedúcim. Počas pôsobenia vo funkcii vedúceho katedry atestovalo z geriatrickej 83 lekárov. Doc. Litomerický bol neúnavným propagátorom geriatrickej, prednášal na množstve seminárov po celom Slovensku. Publikoval vyše 100 odborných článkov a je zostavovateľom prvej slovenskej monografie venovanej geriatrickej. Docent Litomerický sa podieľal na organizácii schôdze expertov WHO, ktorá sa uskutočnila v roku 1986 v Piešťanoch. V nasledovných rokoch pôsobil ako dočasný expert WHO pre geriatrickej. Doc. Litomerický patrí medzi prvých členov slovenskej gerontologickej a geriatrickej spoločnosti. Od roku 1970 bol členom jej výboru. Viacero období (od roku 1973 a v období 1981 - 1986) zastával funkciu jej vedeckého sekretára. V rokoch 1990 - 1994 bol predsedom spoločnosti. Od roku 1985 do roku 1992 zastával funkciu hlavného odborníka MZ pre geriatrickej.

Češť jeho pamiatke!

Ján Čomaj

(nar. 17. 04. 1935 Radzovce, okr. Lučenec – 26. 01. 2020 Bratislava).

Ján Čomaj, spisovateľ, reportér, novinár, autor literatúry faktu, redaktor, vysokoškolský pedagóg, publicista, esejista, jeden z najvýznamnejších sloven-

ských reportérov šesťdesiatych rokov i prelomu storočia. Žil v meste Šaštín-Stráže.

Študoval na Filozofickej fakulte UK v Bratislave (literárnu vedu a slovenčinu, neskôr novinárstvo). Pracoval v denníku Smena, v roku 1965 inicioval vznik Smeny na nedelu. Kvôli podpore obrodného procesu bol prepustený zo zamestnania a následne pracoval v robotníckych profesiách. V rokoch 1990 - 1991 bol riaditeľom Tlačového a informačného odboru Úradu vlády, od roku 1992 riaditeľom a. s. Národná obroda. Od roku 1993 bol zástupca šéfredaktora denníka Slovenská republika. Je autorom vyše 36 reportážnych kníh a diel literatúry faktu. (Počmáraný život, Kruté osudy, Tuláčky a i.). V poslednom desaťročí sa venoval najmä životopisnej tvorbe – čitateľom tak priblížil veľké slovenské osobnosti posledných desaťročí: I. Bizmayera, V. Zamarovského, T. Bartfaya, O. Neheru, E. Kristinová, A. Račka, J. Berkyho-Mrenicu a Š. Kvietika. Osudy slovenského drotárstva od najstarších čias po súčasné drotárske umenie zaujímavo spracoval v knihe Drotárska odysea.

Je držiteľom mnohých literárnych a novinárskych ocenení, laureátom národnej ceny za literatúru faktu a sedemnásobným nositeľom Ceny E. E. Kisha, Národnej Ceny Vojtecha Zamarovského za celoživotný prínos v oblasti literatúry faktu, Ceny Slovenských pohľadov za literárnu kritiku a históriu (2019), Ceny Ladislava Mňačka (2019) a mnohé iné významné ocenenia.

Češť jeho pamiatke!

Podakovanie lekárovi

MUDr. Marek Tejral je ten, ktorému chceme z celého srdca poďakovať za trpezlivosť, snahu a obetavosť s akou pristupoval k môjmu manželovi počas jeho ťažkej a zdĺhavej choroby.

Vďaka je to, na čo nesmieme pri ľuďoch, ktorí si to naozaj zaslúžia zabúdať a pán doktor k takým naozaj patrí. Ďakujeme

rodina Wirthová

POMOC OBETIAM

- trestných činov -

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
v každom krajskom meste vytvorilo
informačné kancelárie pre obeť trestných činov.

V ktorých mestách nás nájdete?

- BRATISLAVA: 0961/046014
- TRNÁVA: 033/5564709
- TREŇČÍN: 032/7411250
- ŽILINA: 041/5117425
- NITRA: 037/6549324
- BAŇSKÁ BYSTRICA: 0961/605790
- KOŠICE: 055/6001445
- PREŠOV: 051/7082456

Ak sa cítite byť obeťou, sú Vám **BEZPLATNE a DISKRÉTNĚ** poskytnuté základné informácie a usmernenie a sprostredkovaná odborná pomoc v oblasti:

- psychologického poradenstva
- sociálneho poradenstva
- právnej podpory a usmernenia.

Medzi **ZÁKLADNÉ VYBRANÉ PRÁVA** obeť patrí aj:

- právo byť vypočutý,
- právo, aby sa s ňou zaobchádzalo s úctou, rešpektom a citlivo,
- právo na odbornú pomoc,
- právo na informácie v zrozumiteľnej forme,
- právo na odškodnenie.

Usmerníme Vás ako postupovať pri ochrane svojich práv a na koho sa obrátiť.

www.prevenciakriminality.sk

PROJEKT: Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť trestných činov PREVENČIE KRIMINALITY KANCELÁRIE MINISTRA VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. TENTO PROJEKT JE PODPOROVANÝ Z EURÓPSKEHO SOCIÁLNEHO FONDU.

ĎAKUJEME!

COVID-19

testovanie v meste Šaštín-Stráže